Y. 25992

Biblioteca Bucureştilor

1
Ianuarie
1999

REVISTA ASOCIAŢIEI BIBLIOTECARILOR ŞI DOCUMENTARIŞTILOR DIN BUCUREŞTI • BIBLIOTECA MUNICIPALĂ • DIRECTOR FLORIN ROTARU

PTT 2116

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

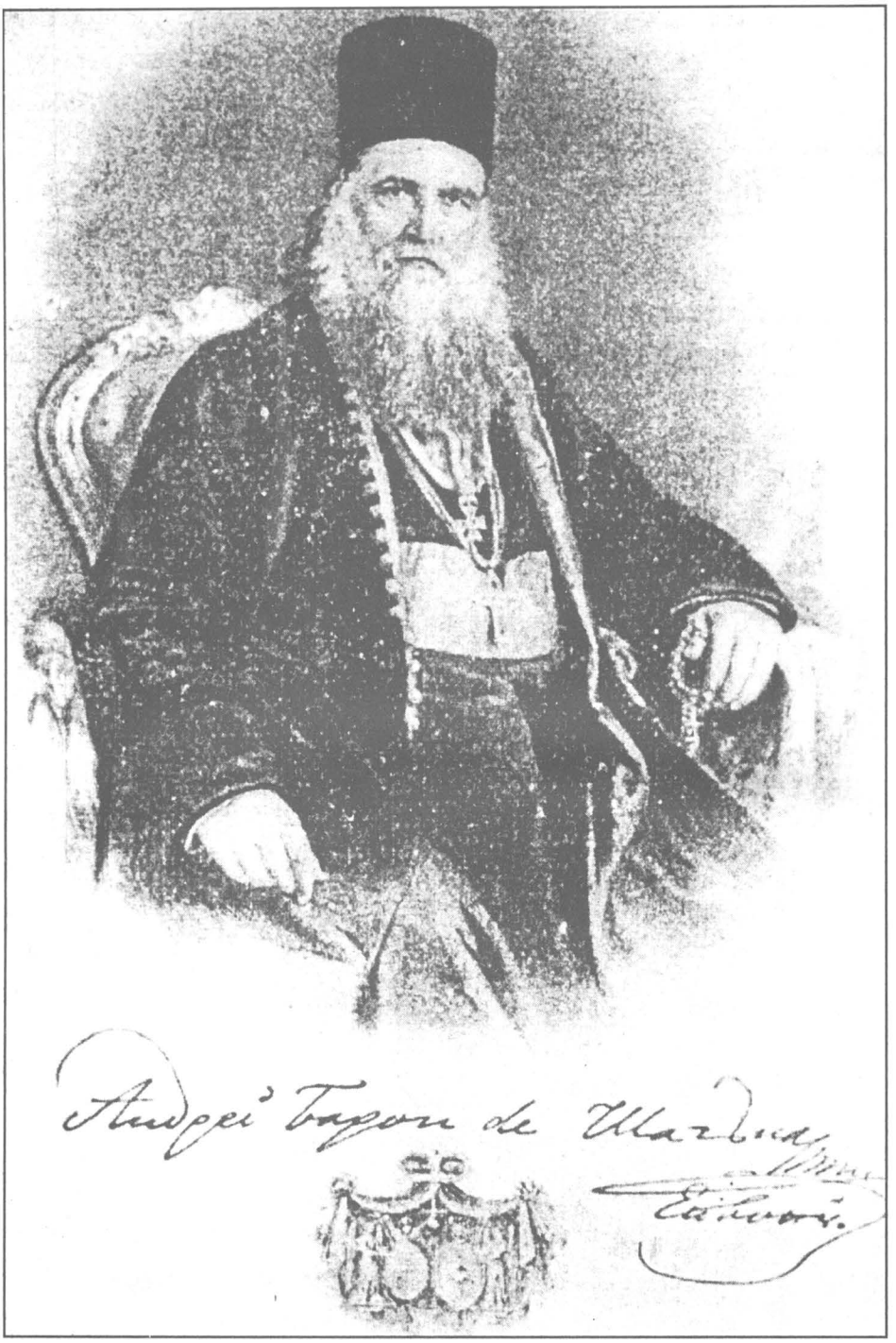

ANDREI ŞAGUNA

Mitropolitul Ardealului

1809 – 1873

190 de ani de la naştere

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Sumar

Unirea Principatelor Române

Mihai Eminescu – Studii asupra situaţiei 2
Dan Berindei – "Să trăiască Domnul nostru Cuza" 2

15 Ianuarie - Mihai Eminescu

Ion Horea – Eminescu 4
Ion Rotaru – Eminescu azi 4
Constanţa Bărboi – De ce despre Mihai Eminescu 6

Bucureştii de altădată

Paul Cernovodeanu – Călători străini prin Bucureşti în epoca fanariotă 8
Ana Maria Orăşanu – Vechi zidiri bucureştene: Turnul Colţei 10

Istoria cărţii

Şerban C. Andronescu – În amintirea lui John Chadwick 12

Meridian biblioteconomic

*** – Proiecte 14

Cultură şi Cartier

Štefan Unatinský – Poezia slovacă a secolului al XIX-lea 17

Autografe contemporane

Petre Ghelmez – Un pumn de ţărână 19
– Eminescu despre 19

Itinerar francofon

Teofil Bălaj – Albumul Magdalenei Rădulescu (II) 20

Agenda culturală

Rodica Neşu – Semnalarea articolelor apărute în presă referitoare la Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" în anul 1998 22
*** – "Clipa 2000" 23
*** – "Lumină Lină" 24
*** – Lista normelor de execuţie a activităţilor specifice de biblioteconomie în Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" 25

Calendarul evenimentelor culturale - ianuarie 1999 38

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Unirea Principatelor Române

Aşadar "independenţa", precum o numim astăzi, nu este un "copil găsit" fără căpătîi şi fără antecedente, ci un prinţ care dormea cu sceptrul şi coroana alături. Căzută în desuetudine prin necumpănitele acte ale lui Dimitrie Cantemir şi a generalului de cavalerie Toma Cantacuzino, neatîrnarea noastră a fost pururea reală, ca drept pururea în vigoare, ca fapt ştirbit din cînd în cînd, nu prin alt drept, ci prin escese şi abuzuri de putere ale turcilor şi, daca ea a fost întunecată curs de o sută de ani prin postomania fanariotă, tradiţia ei şi încercările de a o restitui n-au încetat nicicînd, iar mai cu seamă secolul nostru a fost bogat în succese pe terenul acesta. Deja *Regulamentul organic*, ca legiuire unitară pentru amîndouă ţările, răsărită chip din iniţiativa rusească, dar din libera discutare a parlamentelor de atunci, era un liniament al unirii ţărilor. Aceleaşi tendinţe se ivesc cu mai multă putere în mişcarea de la 1848 şi culminează în 1859 prin alegerea lui Vodă Cuza. Dorinţa Divanurilor ad-hoc de a alege un principe dintr-o dinastie europeană nu se putu împlini deocamdată, totuşi a doua zi de încheiarea Tractatului de la Paris, şi în contra prescripţiunilor lui formale, am ales un singur Domnitor pentru ambele ţări surori, cîţiva ani în urmă am realizat Unirea, prin conferinţa de la 1864; fostul Domn obţinu suveranitatea absolută în legislaţia internă, şi în fine la 1866 obţinurăm şi recunoaşterea unei dinastii ereditare, toate acestea fără nici un sacrificiu, graţie numai încrederii ce am putut inspira marilor puteri şi bunei-voinţe de care ne bucuram din partea lor. Purtat de o mişcare de-a dreptul entuziastă, Cuza Vodă a devenit el însuşi principalul purtător al politicei esterioare, al politicei neatîrnării, avînd cea mai credincioasă şi neobosită mînă de ajutor în Constantin Negri.

Toate atributele unei neatîrnări reale s-au cîştigat de către Vodă Cuza esceptînd firma acestei realităţi. În faptă juridicţiunea consulară şi-a pierdut terenul sub domnia lui, secularizarea averilor închinate s-au operat, deşi călugării greci se gerau în supuşi ai puterei suzerane, ai Porţii, s-au înfiinţat o armată relativ numeroasă şi completă, s-au proclamat neatîrnarea bisericii naţionale pe baza vechilor drepturi ale Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, vechii consuli generali deveniră de fapt, deşi nu prin titulatură, miniştri diplomatici, relaţiunile internaţionale ale statului român erau încredinţate unui ministru al afacerilor esterioare în regulă, încît întregului aparat al unei depline suveranităţi interne şi esterne nu-i lipsea decît numele propriu, ce părea a lipsi din dicţionarul Apusului european.

Guvernele cari au venit în urma anului 1866, n-au prea avut altceva de cîştigat decît firma, decît recunoaşterea unei neatîrnări ce existase totdeuna şi care scădea numai cînd n-avea cine s-o mănţie, sporea însă sub mîna oricui care ar fi avut voinţa de-a o restabili.

(Din *Studii asupra situaţiei*, M. Eminescu, *Opere*, vol.XI, Editura Academiei, 1984)

"Să trăiască Domnul nostru Cuza"

Acad. Dan BERINDEI

Cu 140 de ani în urmă, în Bucureşti s-au desfăşurat evenimentele decisive ale dublei alegeri a lui Alexandru Ioan Cuza, desemnat la 5 ianuarie 1859 domnitor al Moldovei. Bucureştenii au dat temei acestui moment istoric, care stă la baza constituirii României moderne. Datorită unei căimăcămii interimare cu majoritate reacţionară, aparenţele nu păreau a făgădui succesul cauzei naţionale, aşa cum lucrurile se desfăşuraseră în Moldova. Dimpotrivă, majoritatea dobândită de partizani ai "trecutului" ameninţa a avea ca urmare dobândirea domniei de către un candidat care n-ar fi slujit interesele naţiunii. În condiţiile astfel existente, minorităţii reprezentând ideile progresului, în care nucleul activ îl reprezentau radicalii, i-a revenit să facă faţă situaţiei şi să asigure izbânda cauzei naţionale! Bucureştenii, ca şi în 1848, în timpul revoluţiei, aveau să fie secundanţii fideli şi devotaţi ai nucleului radical. Lor le revine în bună măsură meritul biruinţei naţionale de la 24 ianuarie 1859.

Timp de trei zile, în timp de iarnă, zeci de mii de oameni au fost pe străzile Capitalei Ţării Româneşti, mai ales în preajma Adunării elective, tot astfel cum, în vara anului 1848, bucureştenii participaseră cu elan patriotic la marile adunări populare în care ei şi-au manifestat sprijinul faţă de regimul revoluţionar. La 22 ianuarie, când s-au deschis lucrările Adunării, "toate prăvăliile se închiseră", se relatează într-o revistă a vremii,

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

"căci toţi neguţătorii şi meseriaşii voiră a lua parte la solemnitatea deschiderii Adunării". "Cu strigări asurzitoare de ura", tinerii – elevi dar şi "calfe de cizmari" – au reuşit să pătrundă în curtea Mitropoliei, respectiv a Adunării. Mulţimea a urmărit începerea lucrărilor. Când caimacamii au ieşit din Adunare, au fost primiţi cu "strigăte de nemulţumire şi de hulire". În tribune s-a manifestat zgomotos, deputaţii majorităţii fiind confruntaţi cu evidenta lor ostilitate. După cum remarca N.T.Orăşanu, descriind împrejurările din preajma Adunării, poporul era acum "o mare vie ale cărei valuri abia se putea mişca şi care ameninţa să năvălească pe uşi şi pe ferestre în Cameră ca să-şi susţie drepturile şi principiul său". Câteva sute de oameni au pătruns, la un moment dat, după informaţia dată de consulul general francez Béclard, până la băncile deputaţilor, amestecându-se cu aceştia şi susţinând pe deputaţii minorităţii. Seara, într-o atmosferă efervescentă, "se purtaseră prin oraş tot grupe, grupe de câte 50-100 de oameni" ("Revista Carpaţilor", 1860).

PRIMA STEMĂ A ROMÂNIEI SUB CUZA-VODĂ
(Desen de D. Pecurariu)

În ziua următoare, din nou, mulţimea pătrunde de dimineaţă în curtea Mitropoliei. Relatând despre prezenţa a 10-12.000 de oameni, consulul general austriac Eder observa că pe măsura creşterii agitaţiei în preajma Adunării, majoritatea devenea mai "blândă" şi mai "conciliantă". Când căimăcămia a ordonat pătrunderea unui batalion de infanterie în curtea Mitropoliei, protestul mulţimii a fost violent şi ca urmare militarii aveau să fie retraşi. Prin număr, dar mai ales prin energice manifestaţii, miile de oameni s-au impus şi majoritatea Adunării era practic paralizată. Mulţimea era îndrumată de "tribuni", tineri radicali, care urmând directivele conducerii radicale stăpâneau şi dirijau mişcările mulţimii. Adunarea electivă era practic subordonată voinţei acestei mari mulţimi de bucureşteni, cărora li se alăturaseră şi câteva mii de ţărani pătrunşi în oraş şi ei chemaţi tot de radicali.

A DOUA STEMĂ A ROMÂNIEI SUB CUZA-VODĂ
(Desen de D. Pecurariu)

Datorită acestei implicări a bucureştenilor, s-a creat o situaţie, care nu mai putea fi rezolvată decât printr-un compromis al celor două părţi şi, în aceste împrejurări, soluţia unei duble alegeri, despre care se mai vorbise, dar fără ca să fie ideea dominantă, s-a impus ca singura ieşire din impas. Propusă de beizadea Dimitrie Ghica într-o adunare a deputaţilor minorităţii, desfăşurată pe str. Smârdan în hotelul "Concordia", soluţia a fost însuşită de cei prezenţi, pentru ca, în ziua următoare să fie propusă majorităţii, într-o şedinţă secretă a Adunării elective. Mulţimea, retrasă acum din preajma Adunării de către tribuni, a reprezentat în continuare "arma" minorităţii, fiind prevăzută intervenţia ei, în cazul în care majoritatea ar fi refuzat propusa dublă alegere. "Poporul", potrivit lui I.G. Valentineanu, trebuia "să năvălească în Cameră şi să o silească a proclama de ales pe alesul Moldovei".

Majoritatea acceptând propunerea minorităţii, evenimentele au luat un curs fericit. Ziua de 24 ianuarie a fost o zi a înţelegerii şi a consensului. Presiunea mulţimilor s-a transformat într-o uriaşă manifestare de bucurie. "Nu se mai auzea în toată Capitala decât cele mai vii demonstraţii de bucurie", se relata într-o foaie a vremii. Rezultatul fericit al votului Adunării elective – unanimitatea de voturi a 64 de deputaţi prezenţi! – a fost comunicată mulţimii "de peste 30.000 oameni, care umplea curtea şi tot dealul Mitropoliei". "Bande de muzică intonară imnul unirii, se relata la 25 ianuarie 1859 în <<Naţionalul>>, clopotele sunau cu toată puterea, mii de torţe se aprinse deodată şi mii de strigăte repetau <<să trăiască Domnul nostru Cuza>>". Se împlinise un act istoric ireversibil şi la realizarea sa contribuiseră prin elan patriotic zeci de mii de bucureşteni.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

15 Ianuarie – Mihai Eminescu

Ferestrele acestei săptămîni s-ar cuveni să le deschidem către zăpezile Ipoteştilor. Vineri după înserare, ori sîmbătă spre ziuă, să căutăm înfiorați la stelele cerului. În ceasul acela a venit pe lume un copil, în tremurul de lacrimă al Luceafărului. Un copil în firea căruia lumea s-a aşezat cu toată necuprinderea ei. Din graiul căruia universul se va arăta în văi de chaos, anii vor trece ca nouri lungi pe şesuri, şi țara părinților, de la începuturi, va fi cu poveştile şi cu voievozii, cu credințele şi cu oştirile, una, prin zbuciumul vremurilor.

Dar ce poate să fie naşterea unui poet, ce poate să însemne cugetarea lui, armonia din cuvînt şi de dincolo, în istoria mînată de legile pîinii şi ale năzuințelor, de pedeapsa războaielor, de trufia imperiilor, de iubire şi de suferință, cu toate pătimirile omeneşti? Eminescu s-a adeverit în nelinişte şi neodihnă, ca în jertfirea ființei, nemulțumit cu perfecțiunile sale, să arate tocmai ce poate să însemneze aceasta. Care este prețul, măreția, deşertăciunea, clipa, eternitatea omului şi a tot ce există. Acum spunem şi noi, dar el a spus-o întîiul: lasă-ți lumea ta uitată, vino-n codru, cînd pluteşti pe mişcătoarea mărilor singurătate, cum nu vii tu, Țepeş Doamne, zdrobiți orînduiala cea crudă şi nedreaptă. Eu? Îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul, - dar cîte nu par a fi ale noastre dintotdeauna, şi toate numai de atunci, de la naşterea lui, de la drumurile lui prin trecătorile Carpaților, din arderea aceea în rostirea ideii, în căutarea cuvîntului. Sîntem ai iubirii, durerii şi izbăvirii lui, fără încercarea cărora nu l-am putea înțelege.

(Ion Horea - din volumul *Drumuri şi fîntîni*, Editura Eminescu, Bucureşti, 1988)

Eminescu azi

Ion ROTARU

Că Eminescu este cel mare poet al românilor din toate timpurile nu se mai îndoieşte nimeni astăzi. Nu ar nega acest lucru, acum, nici detractorii lui de tristă memorie, în frunte cu călugărul Grama de la Blaj şi profesorul universitar Aron Densusianu de la Iaşi, urmați de Macedonski şi Anghel Demetriescu. Nu o fac, în sinea lor, suntem siguri, nici detractorii de ultim moment, care ne spun că Eminescu ar fi fost un poet sub valoarea lui Țichindeal şi Nicoleanu, dacă i-au citit cu conştiinciozitate şi dacă ştiu cât de cât cine au fost Țichindeal şi Nicoleanu, odată cu ceilalți poeți cântați în *Epigonii*.

Există şi ridicători în slăvi nechibzuiți, fără arătarea argumentelor trebuitoare, care afirmă, de exemplu, că acest pămînt al Daciei a dat lumii, prin Eminescu, pe al doilea mare geniu al omenirii, după Zalmoxis, uitând că însuşi "părintele istoriei", Herodot, ştia prea puține lucruri despre Zalmoxis, ba chiar se îndoia că ar fi existat aievea. Unii ne spun că Eminescu este mai mare decât ...Einstein, fără a şti exact, la urma urmei, de ce Einstein este sau poate fi (căci asta suntem invitați să înțelegem) cel mai mare ins al speciei din care facem parte. Destui sunt cei care zic că Eminescu este cea mai mare, cea mai genială minte de economist şi om politic, fără să poată fi deloc siguri că dacă, printr-un miracol, l-am învia din morți, poetul Luceafărului ne-ar salva din nenorocirile politice şi economice în care ne zbatem astăzi... Alții ne încredințează că Eminescu era un munte de sfințenie morală, apropiată chiar de Isus, dar nu sunt nici aceştia siguri că dacă ar fi acum printre noi ne-ar salva din mizeria morală în care orbecăim.... .

Călcăm deci, adesea, fie într-un sens fie într-altul, pe nişte piscuri de superlative şi uităm cu prea mare uşurință că poetul de geniu Eminescu nu a fost, în esență, decât un om ca toți oamenii şi un român ca toți românii. Altminteri nu ar fi ştiut să ne arate atât de bine chipul şi sufletul nostru în mirifica lui operă. A fost unul de ai noştri care, dorind cu tot dinadinsul să nu-şi irosească zadarnic existența şi marele-i talent, a voit din tot sufletul să facă ceva – nu mult, nu chiar totul, pentru că o bucată de vreme a fost un om în toate mințile, şi-şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

dădea seama ce va să zică imposibilul – pentru oropsitul său neam. A scris o carte de poezii foarte frumoase, cum altele nu-s în limba românească, (nu mai mult decât o singură carte, de dimensiuni mai curând mici, ca tipăritură; cele 16 tomuri grele, uriaşe, – cu postumele şi bruioanele – i le-am tipărit noi, dintr-un mare respect pentru el), o carte în care a pus toate frumuseţile acestei lumi în care trăim generaţii după generaţii, ale poporului care l-a născut, cu sufletul lui, cu istoria şi cântecele lui, cu codrii, cu munţii, cu câmpiile lui, cu marea şi cerul lui senin, cu iubirile noastre cele de toate zilele. A arătat însă, tot acolo, urâţenia fioroasă a celor care nu gândesc şi nu lucrează decât guvernaţi de chiverniseala egoistă, robiţi banului şi câştigului fără muncă, "robiţi pântecelui", vorba bunului părinte Isaia Duhu, profesorul lui Ion Creangă de la şcoala din Târgu-Neamţ, care îşi făcea cruci privind la "chirfoseala" ce se iscase în clasă pentru "ursul cel de mămăligă cu brânză" picat din sânul lui Nică Oşlobanu.

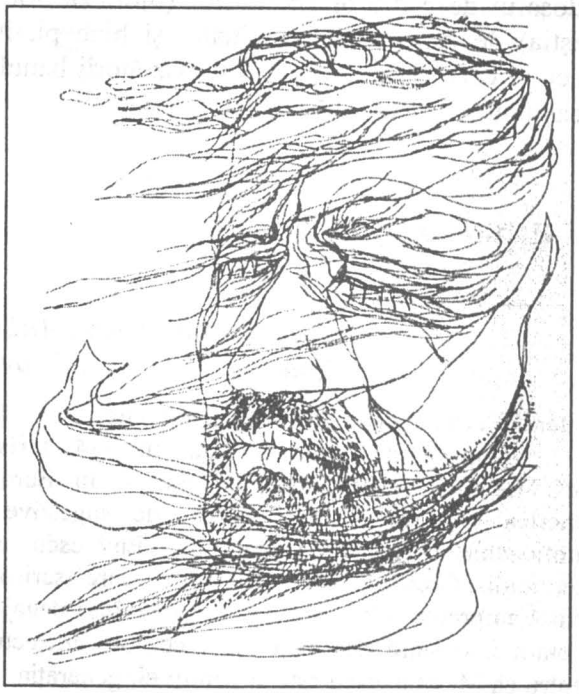

Ligia Macovei – "Trecut-au anii ..."

Să stai să numeri lunile, săptămânile şi zilele ca să afli...păcatul lui Gheorghe şi al Ralucăi Eminovici, cum că ar fi "conceput" genialul prunc în postul cel mare din anul 1849, socoteală făcută mai întâi de preotul de la Biserica Uspenia din Botoşani, care, ca să îndrepte măcar aparent lucrurile, a... falsificat data naşterii copilului, emiţând încă o ipoteză care... ? Să calculezi în cifre... masonice, cum că incomodul ziarist Eminescu ar fi fost exterminat (asasinat) de şefii liberali, cu concursul şi al lui Titu Maiorescu, însoţind toate propoziţiile cu câte un "poate", "probabil", "avem dovezi încă nepuse bine la punct" etc.? Să răscoleşti vrafuri şi vrafuri de arhive, spre a descoperi în ce an, lună şi săptămână a călcat adolescentul şi sufleurul din trupa de teatru condusă de Mihai Pascaly în Buziaş? Să parcurgi toate vechile condici din arhivele primăriei Bucureştilor ca să hotărăşti, o dată pentru totdeauna, că plopii de pe strada Cometei erau cu soţ sau fără soţ? etc. etc.

Iată nişte îndeletniciri onorabile. Dar, parcă, nu ştiu cum, şi zadarnice...

La fel se întâmplă dealtminteri şi cu nenumăratele parastase şi sfinţiri de monumente ce seamănă tare mult a... festivism gol, Dumnezeu să ne ierte, ca şi simpozioanele-spectacol, cu discursuri incontinente şi cu felurite recitări. Tinerii care participă la astfel de..."manifestări" nu prea au cu ce se alege, ca să vorbim drept. Unii, cei cu spirit de contradicţie (şi sunt destui de aceştia, îi îndreptăţeşte oarecum şi vârsta), tind să ia asemenea lucruri în deriziune. Alţii, mai serioşi, nu se aleg nici ei cu mare lucru, rămânând doar cu vaga impresie de a se fi *apropiat* de Eminescu dar esenţa poeziei eminesciene le scapă şi lor. Ce altceva trebuie făcut deci decât studiul aplicat – în şcoală întâi de toate – al operei lui Eminescu, după o programă şi o procedare metodică elaborate de oameni foarte competenţi, cu alegerea celor mai reprezentative creaţii ale poetului naţional, pentru manuale, antologii etc., în aşa fel încât un absolvent de liceu să poată înţelege până la un grad înaintat, întreaga lui viaţă – dacă voieşte să capete statutul de intelectual adevărat, indiferent de profesia pe care ar avea-o – pe Eminescu. Chiar programa de bacalaureat pentru acest an, 1999, mărgineşte lecturile din Eminescu la *Sara pe deal, Revedere, Luceafărul, Floare albastră, Scrisoarea I* şi *Glossa*. Nu-i puţin? S-ar părea că nu, din moment ce Coşbuc figurează numai cu *Nunta Zamfirei*, Goga numai cu *Rugăciune* şi Bacovia numai cu *Plumb*. Şi totuşi...

La urma urmei, dincolo de feluritele metodici, programe, manuale şi toate celelalte cărţi-studii ajutătoare (unele mai bune, altele chiar rele), totul depinde de profesorul care predă. El, mai întâi şi întâi, trebuie dezintoxicat de formalismul eminescologic care ne pândeşte adesea, ca o sechelă amintitoare de vechea noastră meteahnă a... formelor fără fond, a festivismului gol. Eminescu trebuie citit şi studiat cu mare atenţie, *în tăcere*, fără ifose urât exhibate, în şcoli, în biblioteci, în universităţi, rezultatele trebuind să

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

fie atent observate la examene. Bine cunoscută astfel, devenită parte a fiinţei noastre încă din anii tineri, sub îndrumarea unor profesori devotaţi şi competenţi, opera lui poate fi instrumentul cel mai eficace, pedagogic vorbind, de acces la cărţile mari ale clasicilor culturii naţionale şi universale, în virtutea acelui înţelept precept "cunoaşte-te mai întâi pe tine însuţi". Desăvârşirea acestui proces are loc, se ştie, la maturitate, dincolo de bacalaureat şi, în certe cazuri, dincolo de absolvirea vreunei instituţii de învăţământ superior, pe cale individuală şi – cine dintre marii cărturari nu o ştie? – intens autodidactă.

Eminescu însuşi a fost un extraordinar autodidact, dezinteresat de orice fel de diplome, omul cel mai nepăsător cât priveşte condiţia materială şi socială a propriei persoane, cum ne informează Maiorescu. Va trebui, întotdeauna, în procesul de învăţământ, să informăm cu mult tact pe tineri cum că omul cel mai cult între contemporanii săi din veacul trecut, Eminescu, "omul deplin al culturii româneşti", cum l-a numit C. Noica, n-a deţinut şi nu s-a interesat să obţină nici un fel de diplomă de la marile universităţi germane de la Viena şi Berlin, trebuitoare – la sfatul lui Titu Maiorescu – ocupării vreunui post important, de profesor la Universitatea din Iaşi, de exemplu. Ba chiar – birocraticeşte privind lucrurile – Eminescu nu ar putea face dovada măcar a absolvirii claselor gimnaziale. Neexplicând bine cum stau aceste lucruri în cazul unui om de geniu, ar fi să oferim tinerilor un exemplu menit să submineze întregul edificiu al sistemului de învăţământ. Mentalitatea multora – mai cu seamă a celor care cochetează cu domeniul literelor – constă adesea într-un orgoliu stupid, acela de a se vedea pe sine la înălţimea chiar a unui geniu, dacă nu cunosc şi nu înţeleg profund opera lui. Altminteri, românilor noştri de azi nu le sunt deloc indiferente "patalamalele": bacalaureatul, licenţele, masteratele, doctoratele (uneori în două sau chiar şi trei specializări). Lucru la care, din veacul celălalt, un Eminescu, un Caragiale, un Creangă ar privi cu indescriptibilă ironie, în ipoteza în care ar vedea cât de multe avem şi cât de mult seamănă acestea toate cu nişte forme... fără fond, în aproape majoritatea cazurilor, bune doar pentru ...dosarul de cadre al amatorilor (mulţi de tot şi aceştia) de funcţii cât mai înalte şi bine plătite, exact de ceea ce au mare nevoie vânătorii banului şi câştigului fără muncă.

De ce despre Mihai Eminescu...

Prof. dr. Constanţa BĂRBOI
Colegiul Naţional "Sf. Sava"

În activitatea mea didactică de-a lungul a patru decenii, ca profesor de limba şi literatura română, din care peste 20 de ani la Colegiul Naţional "Sf. Sava", am încercat să deschid mintea şi sufletul elevilor mei spre marile valori ale culturii şi literaturii naţionale şi universale.

Am practicat mai multe tipuri de compuneri şi exerciţii de elaborare: scrisoarea, interviul, eseul, amintirea, articolul, reportajul etc.

Rezultatele nu s-au lăsat aşteptate, pentru că micuţii mei colaboratori, nu numai că s-au prins în jocul propus de profesorul lor, dar, le-a şi plăcut. Şi-au imaginat că sunt mult peste anii de şcoală şi facultate şi comunică profesorului de română izbânzile în viaţă şi dacă studiul literaturii române le-a fost de ajutor şi ce scriitor le-a marcat mai mult personalitatea. Raportul a fost unanim: Mihai Eminescu. Au fost apoi interviuri cu M. Eminescu, Lucian Blaga, Liviu Rebreanu etc.

La încheierea acestui semestru, în cadrul evaluării, pe lângă alte subiecte propuse, am formulat şi o cerinţă care propunea elevilor elaborarea unei scrisori de 30 de rânduri către un străin care ceruse relaţii despre Mihai Eminescu, la cei 149 de ani de la naştere şi 110 ani de la intrarea în eternitate.

M-am găsit astfel în faţă cu 114 scrisori transmise în diferite părţi ale lumii – în Europa, America şi două scrisori extrem de sugestive şi emoţionante transmise chiar lui Eminescu sau Eternităţii. Greu de ales, fiindcă fiecare scrisoare poartă amprenta celui care o scrie, toate însă degajând o emoţie, o stare de mândrie şi confort intelectual, pentru că M. Eminescu este şi pentru ei, generaţia care intră în secolul al XXI-lea, un strălucit partener de viaţă şi de atestare a continuităţii limbii şi culturii, literaturii noastre, în ceea ce înseamnă emanciparea, durata în timp, încredere în capacitatea de creaţie, sensibilitate, valori intelectuale, morale.

Dar... să las elevii mei, într-un spaţiu limitat, să delecteze publicul cititor înainte de anul 2000, an decretat de ministrul Culturii, la Botoşani, "anul Eminescu". Consider gândurile elevilor mei şi un omagiu pentru prof. univ. dr. Marian Papahagi care a încetat din viaţă, la Roma, la câteva zile de la data de naştere a lui Mihai Eminescu, fiind înmormântat la Cluj (23 ianuarie a.c.), pentru gândurile frumoase pe care le purta lui Eminescu, pentru punerea în circulaţia

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

culturii române, la Editura Dacia, Cluj, în 1990, a extraordinarului studiu *Eminescu sau despre Absolut* de Rosa Del Conte – traducând o carte de 450 de pagini – poate unul dintre cele mai temeinice studii dedicate lui Eminescu.

Eleva Tebeică Ramona, din clasa a XII-a B (matematică-fizică) se adresează Majestăţii sale Eternitatea şi deschide scrisoarea cu memorabilul vers din *Odă în metru antic*:

"Nu credeam să învăţ a muri vreodată..."

Şi apoi se întreabă: "Cine sunt eu să pot măcar îndrăzni să port pe buze numele unui asemenea sfânt? Sfânt? Da, pentru că numai o inspiraţie divină îl putea îndemna pe Eminescu să folosească astfel peniţa.

Desen de Ligia Macovei

Nu, Eminescu n-a murit, s-a transformat într-o stea. De fapt, noi l-am transformat în luceafărul care străluceşte asupra poeziei româneşti, veghindu-i parcă din umbră cursul. Eminescu a însemnat mult şi va însemna mereu în ochii tuturor acelora care i-au citit poeziile, care i-au înţeles mesajul, care i-au înţeles suferinţa şi i-au împărtăşit singurătatea. Pentru un român, două lucruri ar trebui să fie mai de preţ: *Biblia* şi *Cartea* lui Eminescu. Nu-i plângeţi moartea pentru că el nu a murit şi nu va muri atâta timp cât poporul român există şi atâta timp cât mai există oameni care să se înduioşeze când citesc o poezie semnată Eminescu. Aşa că îţi scriu ţie, Eternitate, să fii blândă cu el şi să-l porţi mereu în braţele tale".

Colega ei de bancă, Constantin Simona-Elena, s-a adresat lui Eminescu *Ţie*... şi a semnat scrisoarea: Un om. Dar iată textul scrisorii:

"Îndrăznesc să-ţi scriu. Aşa... umil... cum pot... Am încercat să-mi amintesc de tine. Nici nu mi-a fost prea greu, pentru că tu eşti omniprezent în mintea mea şi, cred, a tuturora. Eu nu pot să te laud, eu nu pot să dau date şi referinţe despre tine, eu nu pot să-ţi critic opera şi nu pot nici să scriu unui străin despre tine. Şi asta ştii de ce? Pentru că totul în jurul tău este aşa de complex, totul este aşa de nepătrunzător pentru mintea mea, totul este aşa de cuprinzător, că nu-mi permit. Iar dacă mi-aş permite, nu cred că mi-ar ajunge o viaţă să spun ce am de spus. Mi-ar fi plăcut să trăiesc în lumea ta, să te cunosc... Desigur că lumea poate spune că pot să te cunosc prin opera pe care ai lăsat-o generaţiilor viitoare, adică şi mie, dar nu, nu, eu nu cred, asta pentru că tu laşi o undă de mister în urma ta. Pentru mine eşti un mister, dovadă că, chiar azi la teza de română nu-mi stă în putere să adun câteva cuvinte despre tine".

Din aceeaşi clasă a XII-a B, ne mai oprim la Ghiţescu Carmen, care se adresează unui oarecare domn Anderson:

"Nu-mi pot exprima îndeajuns recunoştinţa de a mă fi ales tocmai pe mine, din zecile de cititori români ai prestigioasei dumneavoastră publicaţii, pentru a evoca, acum, la sfârşitul secolului al XX-lea, figura literară cea mai de seamă a poporului român, care a influenţat prin multitudinea personalităţii creatoare şi a operei fără seamăn literatura română şi universală a acestui sfârşit de mileniu".

Iancu Victor, din aceeaşi clasă:

"Eminescu este recunoscut şi necontestat ca fiind cel mai mare poet al neamului. Dacă nu exista Eminescu limba noastră ar fi fost mai săracă, nu ca nivel al vocabularului, ci ca nivel de formulare a ideilor. Orice om care va încerca să înveţe limba română şi care în timpul procesului de învăţare citeşte opera lui Eminescu în fiecare zi, descoperă că odată cu fiecare poezie devine mai bun, mai înţelept, mai înţelegător şi va încerca să pătrundă cât mai adânc sensul cuvintelor".

Cernat Ana-Maria:

"Eminescu nu a lăsat doar o moştenire artistică, ci şi una sufletească, opere care acoperă nu numai o tematică largă, ci şi cele mai ascunse vise ale omului, sentimentele sale. Eminescu a însemnat, înseamnă şi va însemna tot ceea ce au avut românii mai bun; imensa sa operă raportată la puţinii şi poate nefericiţii ani ai vieţii sale este, poate, cel mai de preţ tezaur sădit în timp etern".

Manea Daniela:

"De ce vreau să-ţi vorbesc despre Eminescu?... Din multe motive: unul ar fi că se apropie 149 de ani de la naştere şi 110 ani de la trecerea în nefiinţă; altul, şi cel mai important, pentru că în scrisoarea trecută m-ai întrebat despre România, iar o ţară prin ce se distinge de celelalte?... Nu prin cultură?... L-am ales pe Eminescu, deoarece când spui Mihai Eminescu, spui automat România".

Din scrisorile elevilor de la clasa a XII-a F (matematică-fizică, intensiv franceză), am reţinut pe Stângă Irina:

"Din scrisoarea ta primită cu câteva zile în urmă am înţeles că urmezi primul an al Universităţii de romanistică din Salzburg, Austria. Îmi scriai că la

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

sfârşitul celor patru ani de studenţie vei scrie o lucrare critică asupra literaturii române a secolului XIX. Tema ta este fericită, căci sfârşitul secolului al XIX-lea a marcat în literatura noastră un moment de răscruce: expresia poetică românească s-a îmbogăţit prin lirismul tumultuos, dar profund al poetului nostru naţional: Mihai Eminescu. Numit adesea <<ultimul romantic>>, Eminescu şi-a tras sevele din filosofia orientală şi germană (care ţie îţi este foarte accesibilă) şi pe fondul unei intuiţii extraordinare a esenţei, a lăsat o operă [...] care cheamă încă a fi descoperită".

Nicoară Andrei:

"Ca răspuns la rugămintea ta de a-ţi trimite <<câteva rânduri>> despre Mihai Eminescu îţi răspund uşor: nu se poate. Pentru voi Eminescu nu se poate defini cu <<câteva rânduri>>. S-ar apropia prea mult de sacrilegiu".

Teodorescu Elena:

"Am fost întristată, draga mea Suzana, căci tocmai aici unde numele lui ar trebui ridicat la slăvi, lumea l-a uitat, sau l-a pus deoparte pentru vremuri mai liniştite. Dar ce te poate linişti mai mult decât să citeşti o poezie şi s-o auzi cântec, să simţi cuvintele mângâindu-ţi inima? Căci asta se întâmplă când îl citeşti pe Eminescu".

Din clasa a XII-a C, Anghel Alexandru:

"Nu ştiu cât îl cunoşti tu pe Eminescu, dar eu îţi pot spune că mă gândesc la el ca la un prieten. Nimeni nu a reuşit mai bine să exprime şi să-mi exprime sentimentele de dragoste, de durere, de suferinţă, uneori de bucurie – pentru că eu prin dragoste înţeleg bucurie şi, uneori, regăsirea locului şi a rostului între oameni. Nimeni nu e perfect. Nici Eminescu nu a fost, dar opera sa nu-ţi dă voie să te gândeşti la acest lucru. Vei simţi asta dacă vei avea ocazia să-i cunoşti opera".

Hodoiu Ioana:

"Citind teoria ta asupra numărului 7, numărul perfecţiunii divine, gândul meu a zburat departe la datini străvechi, conform cărora până la şapte ani trupul mortului nu este definitiv despărţit de suflet... .

Acum îmi dau seama. Ai auzit vreodată de Eminescu? Este cel mai mare poet al nostru, cel care prin simplitatea graiului a atins perfecţiunea stilului. Ce coincidenţă: 7x7+100=149 de ani de la naşterea lui. Poate o simplă coincidenţă sau poate nu... Poate este pasul definitiv spre revelaţia mea. Eminescu a fost un miracol".

Oprişan Antoaneta, din clasa a XI-a A (matematică-fizică):

"Adevărul este că nu trebuie decât să ştii să citeşti şi să-l citeşti pe Eminescu pentru a-l putea înţelege; el este un reper, un călăuzitor al drumurilor întortocheate şi învăluite în negură".

Spaţiul limitat de evocare a tuturor gândurilor exprimate de majoritatea elevilor nu înseamnă nerecunoaşterea lor. Ci, din contră, o amplificare a respectului lor pentru literatura română, pentru Eminescu, cel care a pus pecetea timpului românesc de vieţuire culturală superioară, în acest spaţiu istoric şi geografic al poporului român.

Bucureştii de altădată

Călători străini prin Bucureşti în epoca fanariotă

Caracterul epocii fanariote

Acad. Paul CERNOVODEANU

Pentru istoria Europei răsăritene, secolul al XVIII-lea se caracterizează prin începutul declinului puterii otomane, minată de şubrezirea bazelor ei economice, de corupţia şi decăderea clasei stăpânitoare, precum şi de arhaismul retrograd al instituţiilor sale. Turcia se vede acum lovită de vechea sa rivală, puternica Austrie a Habsburgilor, care tinde spre o hegemonie politică asupra Orientului european, ţintind în primul rând smulgerea ţărilor creştine din robia turcească, pentru a le cotropi şi a le supune coroanei "slăvitei sale chesaro-crăieşti împărăţii". Dar în lupta rapace care se dă între Turcia şi Austria pentru putere politică şi dominaţie economică, intervine şi Rusia care la rândul ei se arată tot atât de vorace şi animată de dorinţa de expansiune spre strâmtori şi Mediterana.

În faţa acestor noi condiţii politice, turcii sunt nevoiţi să ia anumite măsuri de ordin politic şi administrativ de cea mai mare importanţă. În ceea ce priveşte ţările române, ei nu mai arată încredere faţă de domnii pământeni, socotind după nesupunerea arătată lor de voievozii înaintaşi, iar de curând de către Brâncoveanu şi Cantemir, să aşeze stăpânitori în aceste răzvrătite provincii anumiţi dregători greci constantinopolitani, de fel din cartierul Fanarului, pe a căror credinţă se puteau bizui mai mult, ţinând seama de legăturile strânse ale acestora cu stăpânitorii din Istanbul. Câteva familii greceşti al căror devotament fusese dovedit faţă de turci şi anume Mavrocordat, Caragea, Şuţu, Mavrogheni, Moruzi, Ipsilanti,

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Hangerli, precum şi alte câteva de origine română sau aromână, dar mult grecizate, ca Ghica, Callimachi sau Racoviţă, ajung să-şi dispute domnia celor două Principate de-a lungul secolului al XVIII-lea şi al primelor două decenii din secolul al XIX-lea, rânduindu-şi domnii când în Moldova, când în Muntenia, după interesele Porţii sau voinţa sultanilor, agalelor şi vizirilor lor.

Atribuţiile politice dar mai ales militare ale domnilor fanarioţi au fost mult micşorate, aceştia devenind nişte simpli dregători, reprezentanţi ai dominaţiei otomane. Autonomia economică şi administrativă a ţărilor române a fost şi ea mult ştirbită, iar peste întreaga viaţă socială, culturală şi religioasă s-a aşternut un puternic curent de influenţă constantinopolitană. Până la afirmarea economică a noilor categorii sociale, exponente ale tinerei burghezii în devenire, recrutate mai ales din rândurile târgoveţilor, negustorilor şi meseriaşilor, a căror influenţă benefică se va accentua mai ales după tratatul de la Kuciuc-Kainargi (1774) care a contribuit la desfiinţarea monopolului absolut al Turciei asupra comerţului din Principate, asistăm în primele decenii ale perioadei fanariote la orientalizarea moravurilor şi obiceiurilor întregii societăţi româneşti. Clasa boierească, lovită în privilegiile sale militare, prin desfiinţarea oastei, caută să se îngrămădească la Curtea domnilor din Bucureşti, acaparând slujbe şi funcţii administrative, pentru a-şi consolida poziţiile economice şubrezite şi prin încercările de reformă şi de desfiinţare a rumâniei de către Constantin Mavrocordat. Unii dintre boieri tind să-şi părăsească conacele de la moşii şi să locuiască mai mult în Capitală, zidindu-şi case şi participând activ la viaţa orăşenească. Târgoveţii săraci, breslaşii şi meşteşugarii capătă o anumită conştiinţă a rolului lor în societate, iar masele încep să-şi impună uneori voinţa prin răzvrătiri făţişe, cum a fost aceea a rufeturilor din 1765, care a pricinuit chiar o schimbare de domnie.

Oraşul capătă un caracter cosmopolit, deoarece Fanarioţii vin înconjuraţi de o mulţime de străini care se împământenesc la noi. În Bucureşti se aşează, mai cu seamă în cartierele comerciale, o grămadă de levantini, bulgari, sârbi, arnăuţi şi evrei spanioli, iar din Ardeal sosesc mocani, saşi şi unguri. Secretarii şi tălmacii domneşti se recrutează mai ales dintre francezii aduşi de la Constantinopol.

Costume din epoca fanariotă

Moravurile, portul şi eticheta de la Curte capătă pecetea influenţei ţarigrădene; greaca devine limba cultă, iar dregătorii leapădă vechiul port românesc şi îmbracă anteriile, giubelele, işlicurile şi papucii turceşti. Jupânesele şi cucoanele îndrăgesc moda, mătăsurile, podoabele şi giuvaericalele Constantinopolului. Protipendada imită obiceiul plimbărilor în rădvane, caleşti şi carete, iar "viaţa trândavă, de intrigi şi de cancanuri, ia locul vechii vieţi ostăşeşti sau de la ţară"[1]. Cupeţii şi târgoveţii mai avuţi adoptă şi ei înşişi felul de trai al clasei stăpânitoare, iar viaţa oraşului capătă colorit oriental, prin numeroasele produse coloniale expuse la tarabe, prin negustorii ambulanţi de zaharicale, simigii, rahagii, bragagii, strigându-şi în gura mare mărfurile prin pieţele şi bazarele care împânzesc centrele aglomerate ale Capitalei.

Astfel, până spre sfârşitul secolului al XVIII-lea, Bucureştii se transformă dintr-un vechi oraş patriarhal românesc, într-un mare centru cosmopolit cu puternic caracter oriental.

Notă:

1. Constantin Moisil, *Bucureştii vechi, Schiţă istorică şi urbanistică*, Bucureşti, 1932, p. 27.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Vechi zidiri bucureştene: Turnul Colţei

Ana Maria ORĂŞANU

"Séculaire deux fois, farouche sentinelle!
Sur la ville dressant un front découronné
Tu veillas sans répit – tel une vieille, un frère aimé –
Sur les toits de bradeaux qu'allume une etincelle".

Jules Brun, La Tour Coltza

Aproape de "kilometrul zero", frumoasa statuie a lui Mihai Cantacuzino realizată în bronz de sculptorul Karl Storck reaminteşte şi azi trecătorului că acolo, pe pământurile boierului Colţea, spătarul a întemeiat în 1695 un aşezământ unic în "acel de Dumnezeu păzit domnesc oraş Bucureşti". "Cheltuind multă bogăţie", a construit un ansamblu vast, alcătuit din "felurite şi minunate clădiri, tari şi încăpătoare, adică lăcaşuri sfinte, case pentru hrana săracilor şi spiţerii şi şcoale pentru felurite învăţături şi de învăţătura cântării". Aceste construcţii erau cuprinse într-o "unică şi aceeaşi împrejmuire", cu intrare pe sub bolta turnului-clopotniţă masiv, inscripţionat cu anul terminării lucrărilor: 1712.

Cu timpul, funcţiunile s-au separat iar clădirile au evoluat diferit. Unele au dispărut odată cu împrejmuirea. Au dăinuit doar biserica cu hramul Trei Ierarhi, aproape neschimbată arhitectural, precum şi spitalul, amplificat şi modernizat în repetate rânduri. Ambele edificii, remarcabile monumente istorice ale oraşului, păstrează numele aşezământului medieval: Colţea.

Turnul-clopotniţă a dispărut şi el în urmă cu o sută de ani. Existenţa sa este consemnată lapidar într-o placă memorială: "Aici a fost Turnul Colţei, zidit la anul 1712 şi care a servit ca foişor pentru foc de la 1847 la 1888 când a fost dărâmat".

Acest turn, dar nu ca o componentă a aşezământului cantacuzin, ci ca prezenţă edilitară de sine stătătoare, are un loc aparte în istoria comunităţii locale, ce merită relevat. A fost un edificiu admirat şi iubit, ba chiar revendicat ca bun al obştei, a cărui soartă a stat în atenţia opiniei publice. După 1822, imaginea sa era emblemă a oraşului în sigiliul domnesc al Ţării Româneşti. A inspirat versuri şi anecdote, iar înfăţişarea, modificată de-a lungul timpului, i-o regăsim în numeroase gravuri, acuarele şi fotografii, astfel încât dispunem de o nebănuit de amplă iconografie a acestui edificiu dispărut.

Spre sfârşitul sec. al XIX-lea, când s-a pus problema dărâmării, spiritele s-au aprins. Opinia

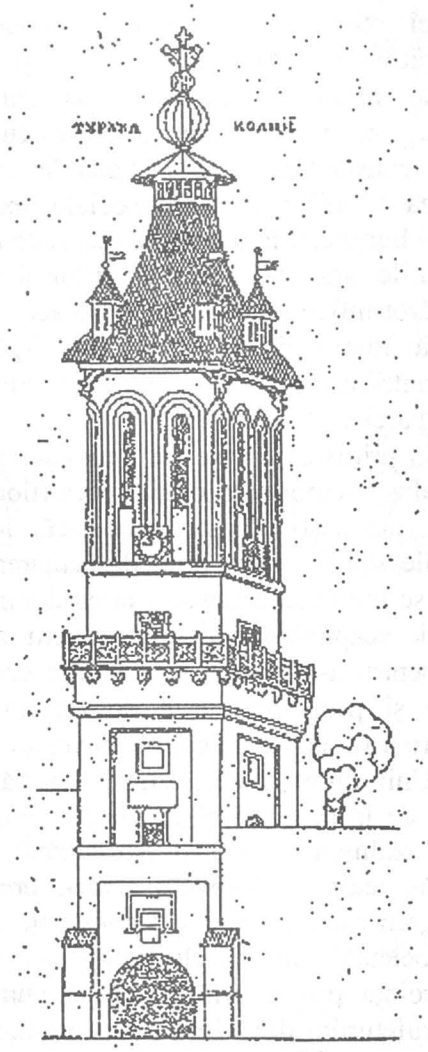

Turnul Colţei
(După desenul lui N. Otetelişanul)

publică s-a pronunţat pentru păstrare, iar specialiştii au format grupuri adverse, pro şi contra, aducând în disputa lor mereu alte argumente care să stabilească obiectiv cât este de valoros şi dacă merită salvat. Decizia de demolare aparţine primarului Pache Protopopescu şi tot el a asigurat fondurile necesare acestei ingrate lucrări. Când zidurile vechi au început să cadă sub loviturile târnăcoapelor, primarul nu era în ţară, iar bucureştenii asistau tăcuţi, frustraţi în sentimentele lor de buni comunitari. Câte unii luau, spre

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

amintire, o cărămidă din vechea zidire...

Faima şi-a datorat-o mai ales înfăţişării inedite în peisajul oraşului. Silueta, mai înaltă şi mai puternică decât a altor clopotniţe, era încununată cu o învelitoare înaltă având turnuleţe de colţ, după modelul occidental, întâlnit la noi doar în oraşele transilvănene unde identifică cetăţile cu scaun de judecată. Faţada principală era bogat decorată cu motive pictate şi reliefuri, în asocieri ciudate: ostaşi, dar şi îngeri purtaţi de păsări fantastice, fleuroane, toate alături de heraldica inconfundabilă a Cantacuzinilor. Avea două clopote, unul mare, din 1715, turnat la Viena şi altul din 1808. Tot pe faţadă, "clopotniţa cea vestită" avea ceasornic.

Turnul Colţei în 1841.
Gravură de Gh. Doussault

Marele cutremur din 1802 l-a afectat grav, dărâmându-se partea superioară. Atunci, "locuitorii oraşului nu s-au mâhnit atât de mult de dărâmarea unor case mari şi biserici, cum s-au mâhnit de dărâmarea pe jumătate a acestui monument". Reparat în 1847, a servit de "foişor pentru a vesti incendiile şi a feri Capitala de nenorocirea distrugerii" fiind încă cea mai înaltă construcţie, cu toate că se înfăţişa mult schimbat, fără etajul clopotelor şi fără acoperişul cu fleşe ascuţite.

Istoria turnului include şi aspecte nelămurite. Originile îi sunt învăluite într-o aură de mister pentru că unii dintre cei preocupaţi de subiect îl atribuie constructiv soldaţilor suedezi, rătăcitori pe meleagurile noastre după înfrângerea lui Carol XII la Pultava. Ipoteza, întemeiată doar pe ineditul imaginii sale iniţiale, trebuie limitată la o posibilă participare a acestora la lucrări. Nu se poate contesta aportul ctitorului, spătarul Mihai Cantacuzino, inclusiv la rezolvarea estetică a edificiului, recunoscută fiindu-i originalitatea cu care şi-a împodobit fiecare ctitorie.

Demolarea, începută în ziua de 4 august 1888, deschidea terenul pentru o nouă arteră a oraşului: Bulevardul Colţei... Progresul urbanistic cerea şi jertfe, iar discuţiile de atunci asupra temei rămân mereu actuale. Ce păstrăm şi ce jertfim din cele moştenite "de la străbunii noştri, care aveau cel puţin evlavie pentru lucrurile moştenite de la părinţii lor?"

Un posibil răspuns cuprinde Ion Ghica în rândurile sale despre Turnul Colţei: "Urmând tot spre stânga cu vederea, peste turlele multe şi uşoare ale Bisericii Sf. Gheorghe, ochiul se oprea cu admirare asupra celei mai înalte şi mai mari zidiri, Turnul Colţei, care domina oraşul şi-şi arăta falnic crenelurile sale printre nori; astăzi, redus şi umilit, ne aduce aminte de măririle căzute (...) şi ne spune că în lumea aceasta, vană şi trecătoare, lucrurilor, ca şi oamenilor, nu le este iertat a se ridica prea mult peste semenii lor, căci dacă nu atrag focul cerului, se zguduie pământul şi le frânge trufia"...

Bibliografie selectivă: din Colecţia de Memorie locală a Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu".

1. Domenico Caselli, *Cum au fost Bucureştii odinioară*, Bucureşti, 1935.
2. Grigore Ionescu, *Bucureşti*, Ghid istoric şi artistic, Bucureşti, 1938.
3. Nicolae Vătămanu, *Istorie bucureşteană*, Bucureşti, 1973.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Istoria cărţii

În amintirea lui John Chadwick
1920 - 1998

Prof. Dr. Şerban C. ANDRONESCU

Printre erudiţii în descifrarea scrierilor antice care şi-au câştigat celebritatea prin calitatea gândirii (şi nu prin cantitatea muncii) se află şi John Chadwick, mort în Anglia la 24 noiembrie 1998. Alţii care, ca şi el, s-au remarcat prin ceea ce au gândit (şi nu prin cât au publicat) au fost francezul Champollion în hieroglifică şi germanul Grotefend în materie de cuneiforme. La români categoria este ilustrată de Eminescu, deşi în alt domeniu el a devenit glorios printr-o singură plachetă de versuri, nu prin numeroasele articole în proză. Pe lângă apanajul kantian al raţiunii pure, Chadwick mai avea o foarte rară calitate la celebrităţi: era de o modestie puţin obişnuită. Din câţi oameni celebri am cunoscut personal în Occident, nu sunt sigur că pot menţiona mai mult decât trei, René Etiemble în Franţa, John Gardner în SUA şi Gregor von Rezzori în Germania care, ca şi Chadwick, nu se lăsau purtaţi de celebritate dincolo de marginile bunului simţ.

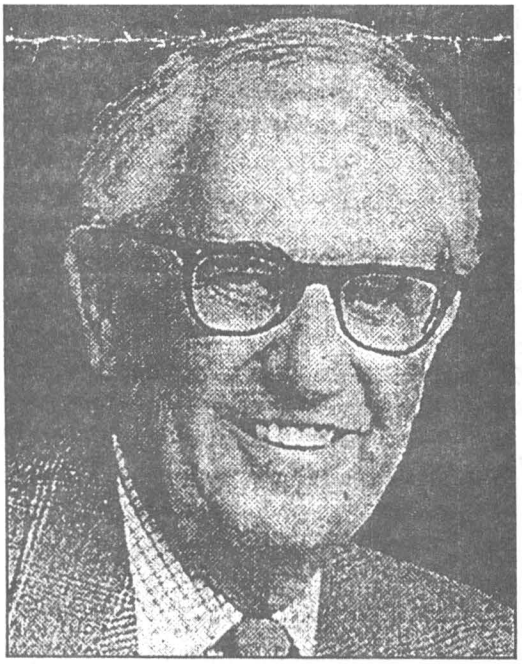

John Chadwick în 1978

Compatrioţii care mi-or fi citit cartea despre istoria scrisului, *Cadmos*, apărută la Editura Ştiinţifică în 1966, după ce cenzura vremii mi-o ţinuse opt ani (repet, opt ani!) sub obroc, îşi vor aminti poate de paginile în care relatam performanţa a doi cercetători englezi în descifrarea scrierii lineare B folosită în Creta cu 3.500 de ani în urmă. Unul din ei, arhitectul Michael Ventris, murise într-un accident de automobil în 1956. Pe celălalt, lingvistul John Chadwick, l-am cunoscut în 1971-72 în vremea când, refugiat amărât, lucram pentru obţinerea unui doctorat la Sorbona. El preda greaca veche la Cambridge şi era de pe atunci celebru. I-am oferit cartea mea, *Cadmos*, în care opera lui şi a lui Ventris era descrisă pe câteva pagini. El mi-a spus că lucra intens la o monografie capitală, *The Mycenaean World*, care avea să apară în 1976 şi în care situa lineara B ca scriere a culturii miceniene. Până atunci, această cultură era considerată ca aparţinând vârstei bronzului, lipsită de urme scriptice. Scrierea lineară B fusese descoperită în jur de 1900 de arheologul englez Sir Arthur Evans odată cu excavaţiile de la palatul din Knossos, în Creta, şi rămăsese practic nedescifrată deşi descoperitorul ei propusese câteva echivalenţe pentru unele semne. În arheologie se credea pe atunci că în Creta, ca şi pe alte insule din Marea Egee, în secolul XVI î.Ch. (dată stabilită de Evans), se vorbea o limbă total deosebită de a elenilor. Se credea că poporul care dăduse la iveală eroi ca Agamemnon şi Ulise, apăruţi în legende datorită lui Homer, venise în Elada de undeva din Nord abia pe la anul 850 î.Ch. Limba acelor oameni străvechi nu era nici ea cunoscută şi Evans o numise "egeană" spre a o deosebi de a elenilor (greaca veche). În lipsa altor indici care să propulseze cercetarea, descoperirea a rămas în stadiu de statu-quo timp de o jumătate de secol.

Primul care, după 50 de ani, apăru pe scenă fu arhitectul englez de origine greacă Ventris. Acesta, bazat pe o intuiţie genială, afirmă că limba linearului B era o variantă de greacă veche. Afirmaţia trecu de la început ca o speculaţie deoarece Ventris nu cunoştea limba despre care vorbea, nici măcar greaca veche. Chadwick, expert în greaca veche, auzi pe Ventris la radio vorbind

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

despre intuiția sa. Intrigat, i-a scris și așa a început colaborarea lor, prin aplicarea cunoștințelor lingvistice ale lui Chadwick la teza lui Ventris. Obstacolul din fața cercetătorilor era imens. Deși Chadwick cunoștea greaca veche, el nu cunoștea totuși esențialul, limba în care fuseseră scrise semnele descoperite de Evans, linearul B. Se afla deci în fața unor semne necunoscute scrise într-o limbă necunoscută și nu avea la îndemână nici un text paralel într-o limbă cunoscută după care să se ghideze. În astfel de condiții nici un om de știință nu s-ar fi apucat de treabă. Chadwick avea însă motivele lui ca să se încreadă instinctual în intuiția lui Ventris. Amândoi au început să împartă mai întâi semnele pe categorii după frecvența sunetelor în limbile cunoscute în vechime unde vocale ca *a* și *o* se întâlneau mai des, iar consoane ca *h* și *v* mai rar. Apoi căutară semnele care puteau corespunde flexiunilor, cum ar fi în românește *pro-duc*, *pro-duceți, pro-ducea* etc., unde prima parte a cuvântului avea formă fixă, așadar se scria mereu cu același semn, iar partea a doua era variabilă. Comparând apoi unele grupe de semne din aceste categorii cu unele cuvinte din greaca veche, Chadwick ajunse la convingerea că limba semnelor, deși nu era greaca veche, era totuși o limbă asemănătoare însă mai veche, posibil o variantă de etruscă, lemniană sau pelasgică. Mergând apoi din deducție în deducție, deci ajutându-se exclusiv de logică, cei doi cercetători trecură la alcătuirea unor statistici bazate pe corespondența cu unele semne pictografice care apăreau destul de des în lineara B. Ei au ajuns astfel la concluzia, care s-a dovedit justă, că limba scrierii era într-adevăr, așa cum intuise Ventris, o formă arhaică de greacă veche, limba vorbită de bunicii și străbunicii unor Agamemnon și Ulise. Prin cunoștințele sale lingvistice, Chadwick alcătui tabele de cuvinte descifrabile care reprezentau inventare de produse (căruțe, roți, săbii), de mărfuri (vin, cereale), de animale (cai, boi). Echivalențele găsite erau atât de credibile încât fură declarate incontestabile. Dispărut în 1956, cu câteva săptămâni doar înainte de omologarea descifrării, Ventris rămase cu titlul de inițiator al acesteia iar Chadwick, om de o probitate fără cusur, i-a respectat titlul în toate lucrările lui ulterioare.

La o întâlnire cu el am adus vorba de partea legată de etrusci din descifrarea sa. Asumând că etruscii plecaseră din Munții numiți azi Apuseni în mileniul III î.Ch. și arătându-i câteva semne de scriere arhaică descoperite unele în Apuseni, altele pe văile Buzăului, altele la Tărtăria, l-am rugat să confirme sau să infirme ipoteza unei asemănări chiar parțiale între semnele acelea și linearele A sau B. Deși nu fu de acord de la început cu sugestia mea, el nu respinse total ideea. Luă cu el la Cambridge semnele prezentate de mine și, peste câteva săptămâni, mi-a comunicat că părerea lui rămâne fermă: nu exista apropiere între semnele semnalate.

Vicisitudinile vieții de refugiat mi-au cerut să mă specializez în cu totul alt domeniu. Totuși impresia (mai mult intuitivă, ca a lui Ventris) nu s-a schimbat, că o asemănare parțială între linearele A sau B și unele semne scriptice găsite în spațiul carpato-danubian poate fi totuși susținută. Cu Chadwick am mai stat de vorbă încă de două ori. Deși nu l-am putut convinge să se aplece mai mult asupra acelor semne, întrevederile cu el mi-au permis să-l cunosc într-un aspect mai intim al firii sale. Savant cunoscut în 1972, a stat de vorbă cu necunoscutul care eram, i-a ascultat ipoteza și i-a comentat argumentele deși numai pentru a le infirma. Mi-a dat crezare într-un singur punct, când am adus vorba despre lipsa scrierii la daci. "Nu pare de crezut", mi-a spus, "că dacii n-au avut o formă de scriere când ajunseseră puternici și bine organizați în vremea unor conducători ca Burebista și Decebal". Felul lui de a aborda temele în discuție, lipsa de aroganță sau măcar de superioritate la care celebritatea îl autoriza cât de cât, faptul că nu-mi tăia niciodată vorba, ascultându-mă răbdător până la capăt, chiar când mă exprimam greoi, aidoma celor mai mulți refugiați ajunși în Occident pentru prima dată, ca și faptul că răspundea tuturor solicitărilor mele, îl fixează în amintirea mea nu numai ca savant dar și ca om de omenie, calitate pe care i-am remarcat-o și mai târziu, după trecerea unor ani, prin 1977-78, când am citit într-o enciclopedie Grolier articolul despre scrierea lineara B. Articolul descria descifrarea ca aparținând lui Ventris fără a-l menționa pe Chadwick. Uimirea și revolta mi-au dispărut abia când am ajuns la sfârșitul textului și am văzut cine semna: John Chadwick! Această supremă detașare de gloria lumească m-a făcut să-l venerez ca pe înaintașii mei isihaști. Cinstită să-i fie memoria!

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Meridian biblioteconomic

Proiecte

INFO 2000

În cadrul programului INFO 2000, de exploatare a informaţiilor publice din Europa, Comisia Europeană a selectat recent 20 de proiecte. Programul INFO 2000 este un program european de încurajare a industriei mediatice europene în vederea dezvoltării unor noi produse şi servicii multimedia şi de stimulare a cererii utilizatorilor pentru aceste produse şi servicii. Pentru biblioteci şi arhive, ar putea fi de interes următoarele proiecte:

EUAN (European Archive Network – Reţeaua Arhivelor Europene). Principalul obiectiv al EUAN este accesul liber la arhive pe tot cuprinsul Uniunii europene. Ideea de bază este ca, folosind Internet-ul, cetăţeanul să poată obţine informaţii despre conţinutul arhivelor naţionale dintr-o altă ţară a Uniunii Europene. În prezent, bariere geografice, lingvistice şi culturale împiedică acest lucru. Arhivele partenerilor de proiect conţin o bogăţie de informaţii, din sec. XI până în sec. XX, începând cu dosare guvernamentale şi terminând cu documente private ale unor persoane marcante. Proiectul va permite accesul la cele mai sofisticate cataloage ale acestor arhive. Proiectul va examina atât aspecte arhivistice (asigurarea unei descrieri corespunzătoare şi standardizate, independent de limba utilizată) cât şi aspecte legate de tehnologia informaţiei (cum se navighează între diferite sisteme computerizate).

EVA (European Visual Archive). Acest proiect va furniza – prin reţeaua computerizată – peste 20.000 de fotografii din Arhivele Metropolitane din Londra şi de la Arhiva de Stat din Anvers. Obiectivul final este de a îmbunătăţi funcţionalitatea marilor depozite cu conţinut fotografic, conferindu-le caracteristici interactive mai generoase, instrumente de navigaţie şi cercetare, ca şi tehnici avansate de management pentru arhivele digitale europene. Pentru a realiza aceasta, proiectul va trebui – printre altele – să stabilească liniile directoare şi să adopte standardele existente, să recomande practica optimă în domeniul drepturilor de autor şi să selecteze instrumente eficiente de navigaţie şi cercetare pentru a promova interoperabilitatea şi accesibilitatea.

MADAME (Methods for Access to Data and Metadata in Europe). Acest proiect va identifica soluţii şi practici optime pentru ca datele (informaţiile) de interes public să fie disponibile în toată Europa. El va evalua serviciile existente care oferă acces la date şi medadate din perspectiva utilizatorilor existenţi şi a celor potenţiali. Obiectivul general este trecerea de la servicii orientate spre producător la servicii orientate spre utilizator. Acest proiect va examina furnizarea de date la nivel european, naţional şi local. El va avea în vedere aspecte privind dreptul de autor, documentarea datelor, costul accesului la date, securitatea şi veridicitatea lor.

RDCE (Réseau des Données Culturelles Européennes / Platform for European Cultural Statistics). Acest proiect se bazează pe un demers mai vechi pentru realizarea unui ghid al celor 450 de surse diferite de statistici culturale, existente în rândul Statelor membre ale Uniunii Europene. RDCE va face ca aceste surse de date să fie accesibile on-line, devenind astfel un oficiu pentru date culturale. Acest serviciu va acoperi sectoarele culturale desemnate de către UNESCO. De exemplu, în secţiunea referitoare la cărţi, se vor prezenta statistici privind producţia, distribuţia şi utilizarea cărţilor, ca şi activităţi conexe, cum ar fi cele specifice bibliotecilor.

LIBECON 2000

David Fuegi şi Phillip Ramsdale

Acesta este un studiu finanţat de DG XIII a Comisiei Europene în cadrul Programului de Aplicaţie Telematică. Acest proiect se va desfăşura pe parcursul a trei ani (până la finele anului 2000).

Studiul se referă la statisticile de bibliotecă, acestea stând la baza elaborării politicii şi a monitorizării performanţelor în domeniu. Studiul are ca scop îmbunătăţirea calităţii statisticilor de bibliotecă, printr-o standardizare mai eficientă, şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

de asemenea, îmbunătăţirea accesului la aceste statistici care trebuie să devină imediat disponibile prin reţeaua computerizată. Statisticile de bibliotecă par să constituie materialul ideal de a fi publicat pe computer, întrucât publicul căruia i se adresează este răspândit în teritoriu şi inaccesibil publicaţiilor obişnuite. Până în prezent (noiembrie 1998), s-a realizat deja un server cu toate datele conţinute în studiile anterioare. Un nou chestionar a fost expediat în 29 de ţări şi, până la Crăciun, se aşteaptă primirea multor date noi. Pe măsură ce acestea sunt primite şi validate, ele sunt introduse pe calculator. Intenţia este de a folosi comunicaţiile prin Internet pentru a dezvolta permanent o bază de date la zi a statisticilor privind activităţile de bibliotecă şi costurile aferente, în contextul fiecărei economii naţionale. Anterior, s-a desfăşurat acţiunea de stabilire a fezabilităţii conceptului, utilizându-se sisteme colaţionate manual.

Strângerea de informaţii corespunzătoare în legătură cu rolul jucat de biblioteci în dezvoltarea resurselor de informaţii în Europa, constituie un proces dificil. Acest proiect îşi propune să examineze fezabilitatea asamblării acestor informaţii prin intermediul mijloacelor electronice. Crearea acestui server pe Internet s-a făcut pentru a testa şi, apoi, pentru a găsi mijloace automatizate de colectare a datelor de la cele 29 de ţări cuprinzând semnatare ale EFTA (European Free Trade Agreement – Acordul european de liber schimb) ca şi ale Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, din Europa Centrală şi de Est (CEE). Datele obţinute anterior s-au adăugat la această bază de date, şi cei care apelează la acest server pot urmări tendinţele ce s-au manifestat în trecut dar şi date comparative privind diverse statistici naţionale. Printr-o serie de studii (vezi EUR 15903 EN - Ştiinţele Economice în domeniul bibliotecilor din Europa), Comisia Europeană a monitorizat activităţile şi cheltuielile efectuate de biblioteci începând din anul 1980. Apoi, pentru a extinde baza de date a Comisiei, s-au realizat mai multe studii asupra ţărilor membre EFTA şi CEE. Prin aceasta, se realizează o reţea de contacte şi se asigură baza de date utilizând procese telematice. Acest mod de abordare prezintă interes pentru UNESCO şi IFLA, ambele putând beneficia de pe urma acestei iniţiative. Echipa implicată în acest studiu şi-a propus să menţină legături strânse cu celelalte părţi interesate, în special cu EBLIDA, cu ISO (International Standards Organisation) şi cu agenţia centrală de statistică a Comisiei Europene, Eurostat. Participanţii vor primi informaţii suplimentare privind aplicarea indicilor de performanţă ce derivă din colaţionarea statisticilor, iar pentru a asigura exploatarea maximă a avantajelor oferite de mijloacele electronice de colectare a datelor, se vor înfiinţa o serie de puncte de lucru şi de buletine informative.

Pentru început, părţile interesate au convenit să iniţieze un astfel de punct de lucru, în decembrie 1997, în Luxemburg. Un nou punct de lucru s-a realizat în 1998 cu ocazia Conferinţei IFLA, când primul buletin informativ a fost lansat pe reţeaua computerizată. Se intenţionează acelaşi lucru şi cu ocazia Conferinţei IFLA de la Bangkok din 1999.

Baza de date conţine informaţii complexe, la nivel naţional, privind activitatea şi cheltuielile bibliotecii, inclusiv statistici referitoare la personal şi la accesul utilizatorilor. Datele sunt clasificate în funcţie de sectorul bibliotecar respectiv, după an şi ţară. Alte informaţii despre modul în care se realizează publicarea statisticilor naţionale, ca şi conţinutul acestora, sunt redate conform unui indice, pentru toate rubricile al căror titlu este în engleză.

Rapoarte, precum şi analize standard sunt accesibile prin Internet. După primul an se va realiza un studiu asupra statisticilor, care să indice tendinţele existente, iar spre sfârşitul anului 1999 se va întocmi un raport curprinzător care va apărea într-un Studiu asupra Mileniului ("Millennium Study").

Până acum, în primele şase luni, studiul a demarat foarte promiţător. Pagina de pe Internet constituie deja un punct de referinţă esenţial pentru oricine este interesat de bibliotecile europene. Unele ţări au deja în vedere îmbunătăţirea modului de colectare şi publicare a datelor, astfel încât să devină compatibile cu formatul LIBECON 2000, care se bazează strict pe ISO 2789.

În Italia, de exemplu, utilizându-se pentru prima dată un chestionar LIBECON 2000, este în curs de realizare un studiu privind bibliotecile universitare, iar România şi Ungaria au în vedere iniţiative în acest sens. Pe măsură ce vom primi detalii despre asemenea iniţiative, ele vor fi comunicate pe Internet. Pentru moment, lista nu este foarte încărcată. Membrii EBLIDA sunt invitaţi cu cordialitate să coopereze. Aşteptăm veşti de la dvs.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Serviciile de Informare Regională - O Misiune pentru Bibliotecile publice din Europa - LIBERATOR

Acest raport prezintă o analiză a contextului european pentru LIBERATOR, un proiect al mijloacelor telematice în slujba bibliotecilor, care şi-a propus crearea unor servicii de informare regională novatoare prin intermediul reţelelor din biblioteci. El se inspiră dintr-o evaluare realizată în nordul Angliei şi pe recomandările făcute în sprijinul celorlalţi parteneri de proiect. S-au avut, de asemenea, în vedere, politici şi strategii privind bibliotecile publice în cadrul societăţii informaţionale, conform unui studiu asupra Bibliotecilor Publice în Societatea Informaţională (Public Libraries in the Information Society – PLIS) realizat în 1996 pentru EC (Comisia Europeană).

Dacă Europa doreşte să valorifice oportunităţile oferite de diversitatea calităţilor forţei de muncă şi de realizările culturale şi industriale ale diferitelor regiuni, vor fi necesare noi platforme pentru comunicaţii şi servicii pentru a se asigura o colaborare mai strânsă între firme, instituţii, autorităţi locale şi cetăţeni – atât între regiuni cât şi în cadrul acestora.

Acest lucru se va înfăptui doar dacă diverşii parteneri vor juca un rol activ în iniţierea unor noi abordări, călăuziţi de o viziune clară. Mai precis, viziunea trebuie să fie împărtăşită de nişte participanţi pregătiţi să aibă un rol hotărâtor. LIBERATOR apreciază că bibliotecilor publice trebuie să le revină acest rol de coordonator în edificarea unui sistem de servicii de informare regionale, în Europa.

Până în prezent, bibliotecile publice au avut, în general, un impact limitat asupra sistemelor de informaţii locale sau regionale, altele decât cele direct accesibile în chiar incinta bibliotecilor. Mai important, încă, acestea au arătat lipsa unei viziuni. Ele nu au reuşit să se călăuzească după spiritul Societăţii Informaţionale de a sprijini colaborarea dintre partenerii instituţiilor publice şi cetăţeni, între regiuni ale Europei. Conform acestui proiect se consideră că această viziune este realizabilă prin înfiinţarea unor servicii regionale de informare (RIS).

Principalul obiectiv al proiectului LIBERATOR este de a crea servicii de acest tip în diverse regiuni ale Europei. Fiecare RIS va examina factorii tehnici şi umani pentru a se asigura accesul utilizatorilor la serviciile de informare, atât direct (nemijlocit) cât şi mediat. Fiecare serviciu regional se va baza pe un server operat de un RIS, într-o bibliotecă publică. Se va ţine cont de toate constatările făcute anterior în unităţile pilot, privind design-ul, folosirea şi evaluarea sistemelor şi serviciilor. Rezultatul va fi un model general de design şi evaluare pentru RIS, care să ofere un set de recomandări şi metode universal valabile, respectând, în acelaşi timp, cerinţele culturale şi lingvistice locale. Acest lucru se va realiza prin crearea de servicii regionale de informare în Belgia, Franţa, Portugalia şi Marea Britanie.

Prima demonstraţie de acest fel s-a făcut în nordul Angliei, unde RIS a fost evaluat de către cercetători de la Şcoala Regală de Biblioteconomie şi Ştiinţa Informării din Danemarca. A rezultat un set de recomandări şi lecţii, demn de luat în considerare la realizarea RIS în Alentejo (Portugalia) şi în regiunea Vlaams-Brabant (Belgia). Acest set include concepţie, planificare, management şi evaluare.

Un segment important în dezvoltarea RIS îl va constitui profilarea bibliotecii publice pe noua ei misiune în Societatea Informaţională. Aceasta va atrage după sine conturarea unor viziuni, strategii şi rezultate ale evoluţiei RIS în arena politică. Această profilare se va realiza printr-o diseminare extensivă şi prin activităţi de valorificare maximă a acestui proiect.

Strategiile cheie pentru implementarea RIS includ estimarea resurselor, identificarea parteneriatelor şi a grupurilor vizate şi diseminarea iniţiativelor. Deosebit de importantă este stabilirea unui sistem de asigurare a calităţii pentru susţinerea eficientă a RIS.

Raportul amiabil între utilizator şi serviciu este crucial şi va necesita o analiză atentă, bazată pe o abordare metodologică, care să îmbine evaluarea analitică şi cea empirică. Din punct de vedere metodologic, amiabilitatea utilizatorului este definită ca fiind gradul de sinergie între scopurile urmărite de sistem şi scopurile utilizatorilor. Un aspect important îl constituie o interfaţă armonizată cu o structură globală care să reflecte necesităţile diverse şi specifice ale utilizatorilor dintr-o regiune.

Sistemele de informare regională prezintă avantajul că asigură colaborarea şi răspândirea cunoştinţelor între toţi cei care acţionează ca furnizori de informaţii. Ele includ companii private din acea regiune, instituţii publice, cum ar fi şcoli şi biblioteci, precum şi organizaţii şi cluburi pentru activităţi de loisir, inclusiv sport şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

muzică.

Conceptul de serviciu regional de informare, ce stă la baza proiectului LIBERATOR, se referă la colaborarea prin intermediul unei biblioteci virtuale. Se oferă, astfel, infrastructura tehnică, socială şi informaţională pentru cooperarea între participanţi. Ca şi o bibliotecă virtuală, RIS oferă utilizatorilor săi acces electronic direct la o gamă largă de servicii de bibliotecă, cu sau fără mediere.

Acest concept va fi folosit pentru revigorarea şi promovarea rolului conducător al bibliotecilor publice în Societatea Informaţională.

Abilităţi pentru managementul cunoştinţelor

Pentru a avea o privire din interior asupra abilităţilor cerute de managementul cunoştinţelor, Comisia pentru Biblioteci şi Informare (Marea Britanie) şi TFPL Ltd. au lansat recent un important proiect internaţional de cercetare. Contractul pentru realizarea acestei cercetări a fost acordat societăţii TFPL, ca urmare a unei oferte lansată de Comisia pentru Biblioteci şi Informare.

TFPL va identifica rolul şi responsabilităţile primordiale în iniţiativele privind managementul cunoştinţelor, precum şi armonizarea calităţilor necesare în acest scop.

De asemenea, vor fi stabilite şi definite cerinţele de pregătire şi perfecţionare, pentru a avea în poziţiile cheie oameni instruiţi şi pentru a spori calităţile acestora.

În realizarea cercetării, TFPL va coopera strâns cu tot felul de organizaţii, din toate zonele – Europa, America de Nord şi altele, pentru a realiza cea mai cuprinzătoare acoperire posibilă.

Text preluat din *EBLIDA Magazine*, nr. 4/1998, pag. 9-11. *Traducere de Aura Constandache.*

Cultură şi Cartier

Biblioteca "I.L. Caragiale" a găzduit pe 19 ianuarie a.c. lansarea cărţii prof. Gheorghe Călin – *Poezia slovacă a secolului al XIX-lea*, şi vernisajul unei expoziţii a tînărului pictor slovac, Jurko Ďurián. Evenimentul a fost marcat de prezenţa autorului cărţii şi a Excelenţei sale, ambasadorul Slovaciei la Bucureşti – dl. Peter Kopecký. Despre cele două evenimente au vorbit: prof. dr. Anna Novotná, director al Institutului Slovac din Bucureşti; prof. dr. Stan Velea – cercetător principal; prof. Gheorghe Călin şi dl. Štefan Unatinský, referent la Institutul Slovac.

Audienţa a fost reprezentată de membri ai comunităţii slovace, între care amintim personalităţi marcante universitare – conf. dr. Anca Irina Ionescu, prof. dr. Tiberiu Pleter şi de un număr de tineri studenţi ai profesorului Gheorghe Călin. *(Nina Vasile)*

Poezia slovacă a secolului al XIX-lea

Štefan UNATINSKÝ

Problema evoluţiei poeziei slovace şi, mai ales, a celei din secolul trecut a fost frecvent cercetată şi prezentată publicului slovac de către specialişti din această ţară. Dar o privire în ansamblu asupra acestei problematici venită din partea unor cercetători din afară conferă o mai autentică obiectivizare şi o critică mai riguroasă a valorilor. La această muncă s-a înhămat autorul cărţii, care, conştient sau nu, a elaborat într-un studiu foarte concis dar foarte bine ilustrat şi documentat, o privire a principalelor valori ale poeziei slovace din secolul trecut. După prima lectură a acestei cărţi, mi-am pus întrebarea – dar Janko Matúška, dar Samo Bohdan Hrobon, dar Viliam Paulýni Tóth, dar cutare şi cutare unde sunt?!

Analizînd mai profund acest studiu, constatăm că autorul se opreşte doar asupra acelor autori şi a acelor opere-creaţii care au intrat nu doar în patrimoniul culturii slovace dar şi al celei slave în general şi care au fost puncte de referinţă în evoluţia poeziei slovace. De ce a poeziei? Pentru simplul fapt că în această perioadă principiile esteticii şi canoanele ei considerau încă

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

proza o manifestare literară subculturală, principiile poeticii aristoteliene, preceptele filosofiei germane la modă – în speţă Herder – ridicau osanale doar poeziei în detrimentul prozei. Datorită acestui fapt, şi în Slovacia acelor timpuri, şi autorul observă acest lucru foarte bine, concepţia de la începutul secolului, a apartenenţei la o lume slavă unică, formulată de Pavel Jozef Šafarik sau Ján Kollár, iar ulterior, în anii '40-'50, postulatele herderiene propagate de Ludovit Štúr, a cărui autoritate, cu mici excepţii, dar care s-au dovedit benefice literaturii slovace – vezi cazul Janko Král sau Andrej Sládkovič – a fost de nezdruncinat şi urmată de marea majoritate a discipolilor săi, a dus la apariţia unei poezii romantice revoluţionare desprinsă de romantismul european, care deseori, şi mai ales cel byronian, era blamat.

Împărţind capitolele cărţii nu pe criterii cronologice sau pe curente, şcoli, ci pe specie literară, autorul reuşeşte să prezinte şi evoluţia cronologică a poeziei slovace din secolul trecut, fiecare capitol fiind o sferă în care se circumscrie o alta, şi iar alta, pînă se ajunge la o juxtapunere a acestor sfere, astfel încît nu lasă neabordată nici o problemă a evoluţiei zbuciumate în afirmarea şi definirea: identităţii naţionale – de la apartenenţa la o lume slavă unică la identitatea de sine stătătoare; evoluţiei limbii literare - de la limba slovacă codificată pe baza graiului apusean, folosită de poeţii catolici la limba cehă folosită de poeţii luterani pînă la limba slovacă literară codificată de L. Štúr; evoluţiei conştiinţei de apartenenţă; evoluţiei gîndirii filosofice în diferite etape; evoluţiei genului (exemplu: sonetul de la J. Kollár la Hviezdoslav); evoluţiei prozodiei, care deseori era, cum arată autorul cărţii, definită şi de limba pe care poetul o folosea; evoluţiei metaforei; evoluţiei simbolului; evoluţiei interculturalităţii – în afara celei slave, deseori cu cea românească.

Structurată pe şapte capitole de studiu, plus două referitoare la note şi referinţe critice şi bibliografie generală, cartea prezintă şi analizează, în afara capitolului I şi VII – Introducere, respectiv Concluzii, cele mai frecvente specii literare prezente în lirica slovacă a secolului al XIX-lea: sonetul, epopeea, idila, elegia şi oda, balada, poemul lirico-epic. Structura capitolelor este aproape identică, fapt ce conferă autorului o abordare unitară a prezentării fiecărei specii: de la universal – macrocosmosul literar, la naţional, slovac – microcosmosul. Ceea ce este de remarcat, ca şi în cazul prof. dr. Corneliu Barborică, este că autorul cărţii de faţă, în bună tradiţie, atunci cînd este cazul, ştie să găsească similitudini sau puncte convergente cu lirica românească. Aceasta este, de fapt, o marcă a intersectării celor două culturi – română şi slovacă, şi ea poate fi un subiect de sine stătător în altă lucrare, pe care credem că prof. Gheorghe Călin ar putea-o elabora.

După *Istoria literaturii slovace*, *Utopie şi antiutopie*, *Literatura comparată* de Corneliu Barborică, *Prelegeri din folclorul slovac* de Gheorghe Călin, o altă carte despre istorie şi civilizaţie, despre spiritualitatea şi literatura slovacă scrisă de un reputat slovacist din România, vede lumina tiparului. Este această carte pe care o recomand cu căldură celor interesaţi. Scrisă într-o formă accesibilă şi publicului larg, sperăm că ea va stîrni interesul scontat.

Ex-Libris. Felix Hollenberg.
Katalog zur Ausstellung in der Stadtbücherei Stuttgart Wiehelmspalais. 25 Januar bis 23 Februar 1991

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Autografe contemporane

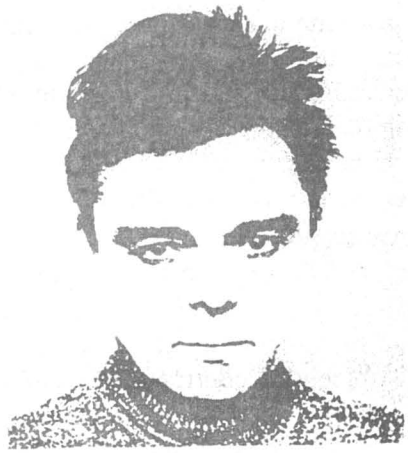

Un pumn de țărână

Doar acest pumn de țărână
Al trupului meu zdrențuit de lumină,
Doar atât, îți mai pot dărui tie,
Patria mea, – dulce maică a spinilor,
Scăldați în iubire virovată și sânge.

Fă, din această țărână, ce vrei!
Flori cu petalele smulse de vânturi sălbatice,
Iarbă fiară
Pentru buzele umede-ale mieilor
Sacrificați în dârdâita Paștelui,
O cană cu lacrimi de apă sălbatică-n adânc,
Pentru setea călătorilor
Înspăimântați de coama înspumată a curcubeului...

Fă un cuib de lut – rândunicilor,
Pentru puii lor guralivi, ce țipă spăimoși pe sub streșini,
Presimțind, înfiorătoare-le-n aripi,
Primejdia Șoarelui.

Ori, poate un steag, neîncetat în furtună,
Mirosit în culorile stinse-ale grâului
Și-ale cojii de pâine,
Uscate la soarele nădejdii, mereu reînnoite în zori.

Scoate, din piatra seacă a acestei țărâni,
O picătură sărată de rouă, măcar,
Un strop de răcoare în gurile copiilor,
Alungați de urletul singurătății, pe dealuri.

Păsări albe și roșii, pe aceste pământuri,
Însămânțate cu bulgări de oțeluri și foc,
La vremea de seară a veacului,
Vin grăbite și pleașcă,
Spre alte tărâmuri, mai blânde,
Căutându-și, în taină, culcușul și harul.

Zi și noapte, aici – eu, numai eu, tot mai tăcut,
Tot mai aproape de mine însumi ținându-mă,
Iau chipul dureros și amar al țărânii.

Câteodată, chiar și Dumnezeu
Are nevoie, îmi zic, de o movilă de lut,
Unde să-și înalțe limpede crucea,
Pe care – Tată ceresc, atotrăbdător,
În fața mulțimii hipnotizate de ură,
A soldaților, beți de gloria sulițe,
Și-a sacarilor, înfierbântate în răchia viței de vie,
Își va răstigni, cu dragoste – Fiul.

Petre Ghelmez
ianuarie 1999

Petre GHELMEZ

Eminescu despre...

La Orşova, în gura Porţilor de Fier, acolo unde, între vârfurile nesupuse ale munţilor, apele Dunării învolburate iau, de mai multă vreme, chipul senin şi misterios al adâncurilor, regăsite întru putere şi înţelepciune de sine, începând din data de 15 ianuarie 1999, veghează "mişcătoarea mărilor singurătate", singurătatea sufletului omenesc şi singurătatea luceafărului ceresc, iată, chipul lui Mihai Eminescu.

O lacrimă aurie – mărturisind veacurilor despre sine, despre cei care au fost, despre cei care sunt, şi, nu mai puţin, despre cei care vor fi.

Eminescu ştie vorbi ca nimeni altul, timpurilor, despre Timp şi oamenilor despre Om, dincolo de timp şi dincolo de oameni.

Nenăscuţii oameni de pe aceste pământuri spun deja, cu vorbele lui Eminescu, povestea noastră, a celor de astăzi, povestea lor, a celor care vor fi, şi povestea celor ce vor fi după ei.

Bustul lui Mihai Eminescu, zidit în bronz cu mult har şi cu nestrămutată credinţă în tăria Cuvântului, de maestrul sculptor Marcel Guguianu, a fost înălţat pe soclul din insula aflată în faţa oraşului, prin strădaniile de aproape cinci ani ale poetului Florian Copcea, preşedintele Societăţii culturale "Lumina", din Drobeta Turnu-Severin, drept jertfă de suflet şi pururea sfântă înfiorare, în faţa celui care a dat o nouă putere Limbii Române, din care s-au născut apoi, şi se vor naşte, cât vor fi sori şi stele deasupra pământului, frumuseţile şi preţurile noi (Arghezi) de cuget şi simţire aleasă ale unui neam întreg.

Nimic din ce i-au durut pe cei de dinaintea noastră, nimic din ce ne doare pe noi, cei de azi, şi nimic din ceea ce îi va durea pe cei ce vor veni după noi, nu-i este străin lui Eminescu.

Mai grav decât oricine, mai adânc şi mai adevărat decât oricine, mai bine legat în gânduri şi cuvinte doldora de înţelesuri, decât oricine, Eminescu a vorbit şi va vorbi mereu despre…

Civilizaţie

"Civilizaţie adevărată a unui popor consistă nu în adoptarea cu deridicata de legi, forme, instituţii, etichete, haine străine. Ea consistă în

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

dezvoltarea naturală, organică, a propriilor puteri, a propriilor facultăţi ale sale. Nu există o civilizaţie umană generală, accesibilă tuturor oamenilor în acelaşi grad şi în acelaşi chip, ci fiecare popor îşi are civilizaţia sa proprie, deşi în ea intră o mulţime de elemente comune altor popoare".

Caracter

"Între caracter şi inteligenţă n-ar trebui să existe alegere... Inteligenţe se găsesc adese – caractere foarte arare".

Muncă

"Nu există nici libertăţi, nici cultură, fără muncă, şi cine crede că prin profesarea unei serii de fraze a înlocuit munca, deci libertatea şi cultura, acela se prenumără, fără s-o ştie, între paraziţii societăţii omeneşti, între aceia care trăiesc pe pământ spre blestemul, ruina şi demoralizarea lor".

Dezvoltare economică

"O naţie care produce grâu, poate trăi foarte bine, nu zicem ba, dar niciodată nu va putea să-şi îngăduie luxul naţiilor industriale înaintate. Neapărat, nu trebuie să rămânem popor agricol, ci trebuie să devenim şi noi naţie industrială, măcar pentru trebuinţele noastre".

Limbă

"Limba şi împreună cu ea mintea se curăţă şi se lămureşte, căci numai o limbă în care cuvintele sunt împreunate cu un înţeles hotărât de veacuri este clară, şi numai o cugetare care se serveşte de o asemenea limbă e limpede şi cu temei".

"Nu noi suntem stăpânii limbii, ci limba e stăpâna noastră".

Corupţie

"Aceasta este adevărata corupţie: tendenţa de a câştiga lesne şi fără muncă, tendenţa de a se gira în om mare fără merit, aceasta e corupţia adevărată, a cării urmări sunt ura şi invidia contra oricărui merit adevărat şi cocoţarea nulităţilor în acele locuri la care numai o înaltă inteligenţă sau un caracter extraordinar dau drept."

Demagogie

"Statul demagogic e prea dominat de mici interese zilnice şi personale, el e condamnat de-a fi slab înăuntru şi-nafară, şi dacă prin puterea inerţiei, a obiceiului contractat de sute de ani, el continuă a merge oarecum de la sine, vine o zi în care nu rezistă descompunerii. Mărimile lui improvizate şi fără tradiţii, meschine, interesate, ambiţioase n-au întru nimic a specula interesele publice, a trăda chiar patria lor între mâini străine".

Naţiune

"Naţiunea – stâncă. Generaţii – râu, oamenii – valuri".

Iată măcar câteva dintre gândurile lui Mihai Eminescu despre... pe care le-aş înscrie, spre luare aminte, pe marmora soclului ce-i poartă chipul oglindit în eternitatea apelor Dunării. Apele fluviului vorbesc, munţii din jur vorbesc, gândurile poetului vorbesc... De-nţeles, cine să înţeleagă?!

Itinerar francofon

Albumul Magdalenei Rădulescu (II)

Teofil BĂLAJ

- De cînd sînt aici, în Franţa, citesc toate publicaţiile româneşti pe care le găsesc la chioşcurile de ziare din Nisa. Am prieteni care mă vizitează de cîte ori au ocazia şi astfel sunt mereu, într-un fel, *acasă*. Ultima oară au trecut prin sudul Franţei vechii prieteni Victor Eftimiu, Eugen Jebeleanu şi criticul Radu Popescu. Am fost aproape tot timpul împreună după şedinţele Congresului internaţional al PEN - clubului la care au participat. Era şi Zaharia Stancu în delegaţie cu ei. Am mulţi prieteni scriitori...

"... Libertatea liniilor, a gîndurilor şi fantezia Magdalenei Rădulescu, le regăsim în ilustraţiile superbe la culegerea de poeme a compatriotului şi prietenului ei, poetul Miron Radu Paraschivescu, unele inspirate din viaţa şi opera lui Garcia Lorca.

Magdalena Rădulescu pictează cum respiră.

Ea excelează în roşuri, marouri şi în scenele foarte simple, cotidiene, care ne conduc la rădăcinile atît de autentic populare ale artei sale".

- Ştiaţi că Muzeul de Artă din Oradea a cumpărat cîteva tablouri pentru colecţia sa de artă modernă?

- Da. Şi muzeul din Oradea şi cel din Sibiu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

şi cel din Tîrgu-Mureş.

- Şi Muzeul de Artă din Bucureşti, după cîte ştiu, a reţinut în perioada expoziţiei de la Ateneu cîteva tablouri.

"Întîlnire" – desen de Magdalena Rădulescu

- Este adevărat. Dar la Galeriile Naţionale mai aveam şi alte tablouri pe cînd la celelalte muzee nu aveam nimic pînă acum. Este cu totul altceva... Au venit grupuri de tineri din Cluj, din Timişoara, din Constanţa şi nu mai ştiu încă de unde, special pentru expoziţie. Unii au venit cu motocicleta şi erau plini de praf. A fost atît de multă lume la vernisaj încît n-am putut sta de vorbă cu fiecare. Erau şi pictori şi actori şi poeţi şi compozitori. Unii au mai revenit apoi şi am putut sta de vorbă. Cred că au înţeles foarte bine ceea ce fac eu acum iar eu am înţeles ce trebuie să fac de acum înainte. Ne-am înţeles foarte bine.

- Credeţi prin urmare, Magdalena Rădulescu, că există un dialog posibil între diferitele arte: muzica, poezia, pictura. Jacques Lassaigne, preşedintele Asociaţiei Internaţionale a Criticilor de Artă şi director al Muzeului de Artă Modernă din Paris spunea că: "Magdalena Rădulescu – care este un pictor de cea mai bună calitate – ar putea foarte uşor să compună un uimitor balet".

- Jacques Lassaigne îmi cunoaşte tablourile de mai multă vreme. Oricum, înainte de a fi venit prima oară în România. A scris în mai multe rînduri despre lucrările mele şi întotdeauna a descoperit în ele ceva nou. Adică ceva la care eu nu m-am gîndit atunci cînd am pictat. Pentru un critic este, poate, mai uşor decît pentru un artist, să vorbească despre un tablou. În ce priveşte legătura picturii cu celelalte arte mie mi se pare că nu spun nici o noutate dacă consider toate artele înrudite.

Nu ştiu dacă aş putea să compun într-adevăr un balet, cum spune Jacques Lassaigne, pentru că fiecare meserie are secretele ei dar cine priveşte tablourile mele nu se înşală atunci cînd descoperă în ele apropierea mea sufletească de muzică şi de dans.

Pretutindeni unde am umblat în lume am dus cu mine dragostea aceea primă, care nu se uită niciodată pentru folclorul nostru bogat, dinamic, plin de vigoare şi de optimism. Am cunoscut aceste dansuri în primii mei ani de viaţă petrecuţi în casa părintească din Constanţa...

- Aţi organizat pînă acum mai multe expoziţii la Paris, la Nisa, Menton, Bucureşti, Marsilia, Lyon, Monaco, Roma, München, New York, Aix-en-Provence, Londra... .

- Vă spun, fără nici un fel de ezitare şi fără să exagerez cîtuşi de puţin că am trăit la Bucureşti, cu prilejul expoziţiei din anul 1970, cel mai important eveniment din viaţa mea de artist.

"Izvorul şi forţele misterului folcloric, locul unde se întîlnesc copilăria, poveştile cu feţi frumoşi şi se logodesc amintirile, totul apare în superbe imagini şi cuceritoare întîmplări şoptite pe pînză de Magdalena Rădulescu, această admirabilă poetă a unui popor cu multe legende, cu mult suflet şi care este, tocmai de aceea, nemuritor..."

- Jean Cassou este un om minunat. A scris mult despre mine. Era în 1936 la Paris cînd mi-a văzut expoziţia de la galeriile *Zak*. Expuneam, de data aceasta, cîteva lucrări alegorice, mai mari. Atunci au scris mai mulţi critici renumiţi despre expoziţie.

Jean Dragon: "*Farmecul acestei artiste cucereşte asemenea vizionarului Goya sau a rusului Chagall, parfumul proaspăt al ţării şi gintei sale transfigurîndu-i opera într-o complexă rapsodie populară căreia i se supun docil cele mai diferite materiale: pînza, lemnul, metalul, păcura, cartonul, hîrtia şi pielea.*

Caracterul fastuos al multora din compoziţiile sale se alcătuieşte simplu, dintr-o naivitate primitivă, apropiată de aceea a rapsozilor ţării sale cinstite şi din rafinamentul liniei şi culorii, duse pînă la perfecţiune".

- Adevărul este că lucrez foarte mult, pictura fiind unica mea preocupare. De altfel, am impresia că în artă lucrurile, ca să poată fi cu adevărat bune, nu pot şi nu trebuie făcute pe jumătate.

Pînă ajunge să-şi construiască un univers al său, artistul trebuie să lucreze enorm. Apoi trebuie

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

să lucreze şi mai mult ca să poată îmbogăţi acest univers. Să-l primenească mereu. Altfel nu se poate.

Eu n-aş putea trăi fără să pictez.

- Cînd v-aţi dat seama de acest lucru?

- Nu-mi amintesc exact, dar am impresia că îl ştiu de foarte multă vreme. Cred că îl ştiam şi cînd am privit prima oară marea. Aveam doar cîţiva ani. De vreme ce n-am uitat pînă astăzi fascinaţia culorilor ei, înseamnă că doream încă de atunci să înţeleg cît mai bine culorile. Aş fi putut privi Marea Neagră de dimineaţă pînă seara, niciodată nu mă plictiseam.

- Acum priviţi la fel Mediterana?

- O privesc, desigur, nu la fel însă. Nu e acelaşi lucru. Pe malul Mediteranei, la Nisa, caut mai ales ţărmul celălalt unde am impresia că se găseşte încă grădina părinţilor mei, plină cu tătăroaice tinere, care veneau să se joace cu noi. Acolo erau şi cai mulţi, cai dobrogeni. Şi aveam numai zece-doisprezece ani.

- Apoi aţi plecat la studii.

- Da. La München, la Paris, la Londra...

- Vă mai amintiţi numele profesorilor?

- Cum să nu!

(Continuare în numărul viitor)

Agenda culturală

Semnalarea articolelor apărute în presă referitoare la Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" în anul 1998

În anul 1998 au apărut 95 de referiri la Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" în 25 de publicaţii, după cum urmează: "Actualitatea muzicală" (1); "Adevărul" (10); "Adevărul literar şi artistic" (1); "Azi" (8); "Biblioteca" (3); "Bursa" (1); "Cotidianul" (3); "Cronica română" (1); "Curentul" (15); "Curierul naţional" (10); "Dimineaţa" (1); "Evenimentul zilei" (9); "Jurnalul naţional" (3); "Libertatea" (5); "Luceafărul bulgar" (1); "Lumea Magazin" (2); "Naţiunea" (3); "Naţional" (1); "Privirea" (1); "Republica"(1); "România liberă" (6); "România pitorească" (1); "Românul" (1); "Utro"(Ruse) (1); "Ziua" (6).

- 1 articol apărut în ziarul bulgar "Utro", apărut la Ruse (copie xerox primită prin amabilitatea colegei noastre Lili Ganceva de la Biblioteca din Ruse);
- 7 articole referitoare la revista "Biblioteca Bucureştilor" editată de Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" şi Asociaţia Bibliotecarilor şi Documentariştilor din Bucureşti (în "Azi", "Curierul naţional", "Dimineaţa", "Evenimentul Zilei", "Lumea Magazin", "Naţiunea" şi "Republica");
- 1 articol despre Proiectul Legii Bibliotecarilor discutat la Conferinţa de la Cluj Napoca (în "Biblioteca");
- 1 articol despre comunicările susţinute la "Sesiunea de referate şi comunicări ştiinţifice" de la Constanţa, de către dl. Gheorghe Buluţă şi dna Adriana Gagea (în "Biblioteca");
- 2 articole despre comunicarea susţinută la Chişinău, "125 de ani de la naşterea lui Gh. V. Madan", de dna Adriana Gagea şi despre donaţia de carte făcută de către Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" Bibliotecii Fundaţiei "Gh.V. Madan" (în "Actualitatea muzicală" şi "Naţiunea");
- 1 articol cu titlul "Bibliografia Oraşului Bucureşti – Etapele informatizării" – ce reprezintă principala lucrare a Serviciului de Informare Bibliografică din cadrul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu", articol semnat de Adriana Gagea şi Ileana Şerbănescu (în "Biblioteca");
- 2 articole referitoare la admiterea Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" în INTAMEL (Asociaţia Mondială a Bibliotecilor Metropolitane), reuşită a d-lui Florin Rotaru printr-un lobby eficient (în "Lumea Magazin", "Românul");
- 10 articole referitoare la situaţia administrativă, dotarea tehnică, achiziţia de carte şi fondul de carte din Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" (în "Adevărul", "Curentul", "Curierul naţional", "Libertatea", "Privirea", "România liberă");
- 22 articole referitoare la activităţile desfăşurate la sediul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu": "Tombola Primăverii" - manifestare organizată în colaborare cu Fundaţia Euro-Est, Colocviul "70 de ani de la apariţia ziarului Curentul" şi expoziţia de cărţi, ziare şi documente din colecţia ziaristului Mircea Dumitrescu, cursurile de informatică realizate în colaborare cu International Computer School, "Bursa proiectelor culturale", simpozionul ce a avut loc cu prilejul zilei Sfinţilor Chiril şi Metodiu şi expoziţia de tapiserie, pictură şi sculptură organizate de Comunitatea Bratstvo a bulgarilor din România, Biserica Bulgară din România şi Ambasada Bulgariei, expoziţia de carte "Centenar Erich Maria Remarque" şi donaţia de carte din partea Institutului Goethe, lansarea volumului *Cu faţa spre Bizanţ* de Ilie Bădescu, prezentarea volumului *Lucruri* de Paul Silvestru, lansarea enciclopediei *Clipa 2000* editată de revista

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

"Lumea Magazin", marşul "Golgota Memoriei" organizat cu prilejul aniversării a 150 de ani de la Revoluţia Română din 1848, donaţia de carte din partea Bancorex, manifestări cu ocazia Zilei Copilului, organizate în colaborare cu Asociaţia Generaţia 2020 în Parcul Tineretului (în "Adevărul", "Azi", "Cotidianul", "Cronica română", "Curentul", "Evenimentul zilei", "Jurnalul naţional", "Libertatea", "Luceafărul bulgar", "România liberă", "Ziua");

- 13 articole referitoare la "Zilele Tineretului" – manifestări organizate de Ministerul Tineretului şi Sportului, Fundaţia de Tineret Euro-Est şi Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu" (în "Adevărul", "Azi", "Curentul", "Evenimentul zilei", "Jurnalul naţional", "Libertatea", "Naţional", "România liberă", "Ziua");
- 34 articole referitoare la activitatea desfăşurată în filialele Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" după cum urmează:

- 6 articole despre activitatea desfăşurată la filiala pentru copii "Ion Creangă": aniversarea a 140 dc ani de la naşterea scriitoarei Selma Lagerlöf, manifestare organizată în colaborare cu Ambasada Suediei; "Centenarul Lewis Carrol", organizat cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la moartea scriitorului englez;

- 12 articole referitoare la activitatea desfăşurată la biblioteca "Ion Luca Caragiale": expoziţia "Biserica Sfântul Silvestru – centrul spiritual al cartierului", ce a cuprins obiecte de cult aflate în patrimoniul Bisericii Sfântul Silvestru; masa rotundă "Bucureştii şi bucureştenii de altădată", organizată cu prilejul Zilei Bucureştilor; prezentarea proiectelor "Cultură şi Cartier", "Centrul de consultanţă şi impresariat pentru tineret", "Baza de date Centras"; cenaclul literar de dramaturgie contemporană românească; apariţia "Foii cartierului";

- 6 articole despre biblioteca "Ioan Slavici": inaugurarea Colecţiei braziliene a Bibliotecii "Antonio Olinto", manifestare organizată în colaborare cu Ambasada Braziliei;

- 3 articole despre filiala "Elena Văcărescu": inaugurarea unei selecţii din lucrările literare ale Elveţiei Romande, manifestare organizată în colaborare cu Ambasada Elveţiei, cu prilejul Zilei Internaţionale a Francofoniei;

- 4 articole despre Biblioteca Estivală din Parcul Cişmigiu: manifestări cu ocazia Zilei Presei Române; comemorarea a 70 de ani de la naşterea scriitorului Ion Lăncrănjan (1928-1991); expoziţia de caricaturi semnate de Alexandru Clenciu;

- 2 articole despre Biblioteca Estivală din Parcul Carol: activitatea desfăşurată; deschiderea Clubului rock "Cafeneaua literară", în colaborare cu Asociaţia Generaţia 2020;

- 1 articol referitor la Biblioteca Tineretului: despre pierderea în instanţă a sediului acestei filiale (în "Adevărul", "Azi", "Bursa", "Cotidianul", "Curentul", "Curierul naţional", "Evenimentul zilei", "Jurnalul naţional", "Libertatea", "România liberă", "România pitorească", "Ziua");

- 1 articol ce face referiri la activitatea de cercetător şi editor desfăşurată de istoricul Florin Rotaru, directorul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" (în "Naţiunea").

Biblioteci filiale menţionate în presă: "Ion Creangă", "Ion Luca Caragiale", "Ioan Slavici", "Elena Văcărescu", Biblioteca Tineretului, Biblioteca Estivală Parcul Cişmigiu, Biblioteca Estivală Parcul Carol.

Colaborări cu: Fundaţia "Gh. V. Madan", Fundaţia Euro-Est, International Computer School, Comunitatea Bratstvo a bulgarilor din România, Asociaţia Generaţia 2020, Biserica Bulgară din România, Biserica Sfântul Silvestru, Institutul Goethe, Bancorex, Ambasada Bulgariei, Ambasada Braziliei, Ambasada Elveţiei, Ambasada Suediei, Ministerul Tineretului şi Sportului.

(Sinteză realizată de Rodica Neşu)

"Clipa 2000"

În ziua de 15 decembrie 1998, la sediul central al Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu", a avut loc lansarea enciclopediei *Clipa 2000*, editată de revista "Lumea Magazin".

Volumul, prezentat în deschidere de d-na Odette Hanganu, redactor-şef al revistei "Lumea Magazin", propune o vedere panoramică asupra secolului XX, încercând să diagnosticheze, în acelaşi timp, semnele care anunţă mileniul III.

Au participat personalităţi ale vieţii culturale şi politice: Sabin Bălaşa, Dan A. Lăzărescu, Mircea Maliţa, Alexandru Mironov, Bujor T. Rîpeanu, Adrian Severin, Vasile Şandru, Laurenţiu Ulici, Corneliu Vlad, Gelu Voican Voiculescu.

A fost prezent Florin Rotaru, directorul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu".

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

"Lumină Lină"

Lumină Lină
Revistă de spiritualitate şi cultură românească
Gracious Light
Review of Rumanian Spirituality and Culture

Revista trimestrială bilingvă **Gracious Light (Lumină Lină)** este editată la New York de Institutul Român de Teologie şi Spiritualitate Ortodoxă, Capela Sf. Apostoli Petru şi Pavel, având un colegiu de redacţie coordonat de preot dr. Theodor Damian, director, şi criticul şi istoricul literar M.N. Rusu, redactor-şef.

Numărul de faţă (4/vol.III/octombrie-decembrie 1998) se înscrie, prin structura diversificată, în practica revistei de a aborda teme din domenii ca: teologie şi spiritualitate, istorie, literatură, artă, cultură în general.

Dintr-un sumar bogat, cu mai multe zone de interes, semnalăm, pentru început, articolul *"Urmuz, necunoscutul"*, în care criticul M.N.Rusu prezintă un episod din biografia lui Dumitru Demetrescu-Buzău, grefier la Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie din Bucureşti, cunoscut, însă, în istoria avangardei literare româneşti sub numele de Urmuz. M.N.Rusu face o analiză comparativă a stilului juridic şi literar practicat de Urmuz – Demetrescu-Buzău. Analiza este ilustrată cu fragmente din deciziile judecătoreşti redactate de grefierul Demetrescu-Buzău în procese în care au fost implicate personalităţi ale vremii, precum profesorul şi filosoful C.Rădulescu-Motru sau arhitectul Ion Mincu, ca şi cu două texte literare, *"Cotadi şi Dragomir"* şi *"Emil Gayk"*.

În *"Rumorul din jurul operei lui Brâncuşi, artistul care a sculptat în tăcere, tăcerea"*, Coriolan Babeţi propune o redimensionare a mitului Brâncuşi, văzut din pespectiva raporturilor: naţional/universal, cultură mică/cultură mare, tradiţie/modernitate. Dacă marile culturi vest-europene l-au asimilat pe Brâncuşi, critica vorbind despre "efectul Brâncuşi" asupra artei secolului XX, în România, receptarea creaţiei sale, a destinului său excepţional a avut o evoluţie sinuoasă, de la "agonia operei...la o admiraţie extaziată". Publicitatea zgomotoasă, provocată de proiectul actual de restaurare a Coloanei de la Târgu Jiu, este, în opinia lui Coriolan Babeţi, străină biografiei şi esenţei operei lui Brâncuşi, artistul *"care a sculptat nu doar în tăcere; a sculptat tăcerea însăşi"*.

Paginile consacrate istoriei reprezintă alte puncte de reper ale acestui număr. La rubrica "Mărturii despre Gulagul românesc", sub semnătura lui Augustin Vişa (1904-1989), preşedinte al tineretului naţional-ţărănesc în anii '40, este relatat un episod din perioada de detenţie politică a autorului, sub ocupaţia sovietică, intitulat *"Între călăii politruci de la Constanţa"*. În articolul *"Istoria neştiută a Românilor – Noi nu suntem urmaşii Romei"*, dr. Napoleon Săvescu aduce o nouă ipoteză în cazul teoriei privind unitatea lingvistică şi teritorială a popoarelor desprinse din neamul mare al tracilor, ca fenomen independent de acţiunile Romei unificatoare.

Dl. Florin Rotaru, directorul Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" şi al revistei "Biblioteca Bucureştilor", este prezent în numărul de faţă prin comunicarea *"Perspective şi paradigme ale extinderii teritoriale INTAMEL în Europa Centrală şi de Est"*, susţinută la Conferinţa INTAMEL, desfăşurată la Budapesta în septembrie 1998. Pornind de la conceptul lui Socrate: *"Cunoaşte-te pe tine însuţi"*, care a marcat istoria spirituală a Europei Răsăritene, dl. Florin Rotaru propune ca strategie în extinderea teritorială a INTAMEL paradigma **cunoaşterii de sine şi reciproce**.

INTAMEL are, în opinia d-lui Florin Rotaru, şansa istorică de a se impune în fenomenul globalizării cunoaşterii prin structura bibliotecilor metropolitane, subordonându-şi strategia paradigmei **cunoaşterii**, a valorificării tuturor resurselor deţinute de instituţiile membre.

Din sumarul revistei **"Lumină Lină"** sunt de menţionat, de asemenea, paginile de reflecţie şi comentariu pe teme teologice şi spirituale: preot dr. Theodor Damian, *"Actualitatea Naşterii Domnului"*; Constantin Miu, *"Aspecte ale iubirii mistice în poezia religioasă a lui Daniel Turcea şi Vasile Voiculescu"*; George Alexe, *"Biserica Ortodoxă Română văzută în literatura şi presa străină"*.

Rubricile de creaţie literară (versuri inedite *"Nichita Stănescu către M.N.Rusu"*, *"Poezie"*, *"Debut"*, *"Antologie de Cenaclu"*), recenziile, revista revistelor şi retrospectiva evenimentelor comunitare conturează în mod deplin nr. 4 al revistei **Lumină Lină**.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Lista normelor de execuţie a activităţilor specifice de biblioteconomie în Biblioteca Municipală "Mihail Sadoveanu"

• SERVICIUL DEZVOLTAREA, EVIDENŢA, PRELUCRAREA COLECŢIILOR

Nr. crt.	Denumirea activităţii			Unitatea de măsură	Timpul	
					Secunde	Minute
1.	Procurarea documentaţiei pentru informare în vederea stabilirii necesarului de carte şi alte documente (publicaţii periodice, casete audio, video, CD, discuri, etc)			exemplar	420	7
2.	Întocmirea planului de completare a colecţiilor BMMS şi a filialelor	*a.* selecţia publicaţiilor din planuri, cataloage, bibliografii, liste de oferte:	- fără adnotare	titlu	420	7
			- cu adnotare	titlu	480	8
		b. stabilirea numărului necesar de exemplare la cărţi		titlu	90	1,5
		c. centralizarea comenzilor de publicaţii		titlu	300	5
		d. întocmirea centralizatorului de comenzi pe furnizori		titlu	280	4,5
3.	Relaţii cu furnizorii			săptămînal	nenormat	
4.	Cercetarea instrumentelor şi regăsirea documentelor în biblioteci în vederea depistării lacunelor din colecţiile de carte			titlu	120	2
5.	Urmărirea livrării publicaţiilor comandate			titlu	180	3
6.	Selecţia preliminară a publicaţiilor provenite din donaţii şi schimb în vederea introducerii în colecţii			titlu	300	5
7.	Întocmirea actului de primire pentru publicaţiile intrate fără act însoţitor			partidă	300	5
8.	Achiziţia retrospectivă de carte:	*a.* verificarea la catalog a existenţei publicaţiei şi a stării de conservare a documentului		titlu	2400	40
		b. studierea materialului de referinţă		titlu	2400	40
9.	Primirea de la furnizori şi verificarea documentelor de bibliotecaă nou intrate, confruntarea cu actele însoţitoare			exemplar	150	2,5
10.	Întocmirea şi predarea actelor pentru justificarea sumelor investite în achiziţia de carte:	*a.* calculul valoric şi numeric al actelor însoţitoare		pagină	300	5
		b. întocmirea centralizatorului de acte însoţitoare		act	120	2
		c. întocmirea centralizatorului pe filiale		filială	150	2,5
11.	Introducerea pe calculator a precomenzilor de carte			titlu	120	2
12.	Cercetarea conţinutului şi formei intelectuale a cărţii			titlu	300	5
13.	Clasificarea zecimală a documentului după consultarea cataloagelor şi a tabelelor CZU		- cărţi româneşti	titlu	360	6
			- cărţi străine	titlu	480	8
14.	Consultarea documentului şi a catalogului în vederea stabilirii vedetelor; Stabilirea diverselor tipuri de vedete			titlu	600	10

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

15.	Redactarea descrierii bibliografice a publicaţiilor:	1. carte curentă:	*a.* limba română	titlu	600	10
			b. limbă străină	titlu	720	12
		2. carte veche		titlu	1260	21
16.	Repartizarea cărţilor la casetele bibliotecilor filiale			exemplar	30	0,5
17.	Confruntarea casetei cu borderourile			exemplar	30	0,5
18.	Înscrierea în registrul inventar a stocurilor primite – după ştampilarea documentelor:	*a.* carte românească		exemplar	390	6,5
		b. carte străină		exemplar	480	8
19.	Cotarea pe formate a stocului de documente pentru depozitul Sălii de lectură şi consemnarea ei pe fişa matcă			exemplar	90	1,5
20.	Completarea borderourilor de predare a documentelor pentru sediul central			exemplar	150	2,5
21.	Înscrierea siglelor secţiilor BMMS în documentul de evidenţă individuală – RI			titlu	90	1,5
22.	Consemnarea numărului de inventar pe acte însoţitoare pentru secţiile BMMS			titlu	60	1
23.	Totalizări în RI al secţiilor BMMS			poziţie	15	0,25
24.	Evidenţa preliminară pentru publicaţii periodice:	*a.* redactarea fişei de evidenţă a publicaţiei periodice		fişă	360	6
		b. organizarea fişierului cu fişe de evidenţă preliminară		fişă	60	1
		c. consemnarea pe fişa de evidenţă preliminară a noilor intrări de seriale în urma ştampilării acestora		număr	60	1
25.	Compactarea publicaţiilor periodice, constituirea în volume de bibliotecă în vederea inventarierii şi cotării lor			număr	90	1,5
26.	Inventarierea publicaţiilor periodice constituite în volum	*a.* numerotarea instrumentului de evidenţă (RI)		poziţie	15	0,25
		b. inventarierea		volum	390	6,5
27.	Evidenţa globală (RMF) a fondurilor existente în sediul central şi în secţia pentru tineret			stoc	420	7
28.	Evidenţa globală (RMF) pentru întreaga reţea			stoc	420	7
29.	Prelucrarea fişei tipărite pentru cataloagele BMMS şi organizarea catalogul de serviciu:	*a.* pentru sistemul de cataloage al BMMS (înscrierea vedetei complementare, sublinierea indicilor, notarea cotelor şi a siglelor pentru filiale)		fişă	180	3
		b. gruparea fişelor în vederea intercalării		fişă	30	0,5
		c. intercalarea fişelor în catalogul de serviciu		fişă	150	2,5
30.	Intercalarea fişei matcă în catalogul de noutăţi			fişă	150	2,5
31.	Organizarea catalogului colectiv:	*a.* ştampilarea fişei tipărite şi transcrierea repartiţiei de pe fişa semnal		fişă	120	2
		b. gruparea fişelor în vederea intercalării		fişă	30	0,5
		c. intercalarea fişei în catalog		fişă	150	2,5

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

32.	Completarea părţii generale şi specifice a fişei alfabetice în urma inventarierii şi cotării (consemnarea numărului de inventar a fascicolelor pentru anii de colecţie solicitaţi, a schimbărilor bibliografice)				titlu	1200	20
33.	Întocmirea fişei topografice				fişă	60	1
34.	Organizarea catalogului topografic al periodicelor	*a.* gruparea fişelor în vederea intercalării			fişă	30	0,5
		b. intercalarea fişei în catalog			fişă	150	2,5
35.	Crearea bazei de date a BMMS:	*a.* introducerea datelor în formatul de înregistrare:	1) carte curentă:	- limba română	titlu	600	10
				- limbă străină	titlu	720	12
			2) carte veche:	- limba română	titlu	720	12
				- limbă străină	titlu	780	13
		b. modificarea datelor cuprinse în formatul de înregistrare			titlu	300	5
		c. verificarea informaţiilor introduse în calculator			titlu	300	5
		d. regăsirea selectivă a informaţiilor de către prelucrător			titlu	300	5
36.	Organizarea la raft pe formate (intercalarea şi reintroducerea publicaţiilor la raft)				exemplar	180	3
37.	Prelucrarea stocului de carte repartizat depozitului Sălii de lectură:	*a.* ştampilare, lipire etichetă şi buzunar, consemnarea cotei pe etichetă			exemplar	240	4
		b. redactarea fişei topografie şi a fişei cărţii			fişă	120	2
38.	Întreţinerea şi conservarea documentelor				volum	60	1
39.	Pregătirea Sălii şi a depozitelor pentru ziua de lucru				zilnic	600	10
40.	Asigurarea bunei desfăşurări a deservirii utilizatorilor:	*a.* servirea publicaţiilor (depozit amplasat la alt nivel)			exemplar	1200	20
		b. verificarea stării fizice a colecţiilor la înmânarea către cititor şi la restituire			volum	60	1
		c. informări orale			utilizator	300	5
		d. verificarea exactităţii dastelor înscrise în buletinul de cerere			buletin	60	1
41.	Organizarea catalogului topografic				fişă	180	3
42.	Statistica activităţii:	*a.* zilnică			zilnic	900	15
		b. lunară			situaţie statistică	1800	30
		c. trimestrială			situaţie statistică	900	15
43.	Selectarea publicaţiilor:	*a.* pentru predarea la legătorie, restaurare...			volum	180	3
		b. pentru casare			volum	180	3
		c. pentru transfer, donaţie			volum	300	5
44.	Depistarea în colecţiile Sălii de lectură a publicaţiilor cu valoare de patrimoniu				exemplar	330	5,5
45.	Redactarea pe calculator a unor materiale necesare serviciului				pagina	1500	25
46.	Documentarea personală în vederea informării curente asupra stadiul domeniului cunoaşterii pentru care este specializat bibliotecarul				3 zile/lună		

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

47.	Completarea părţii generale şi specifice a fişei alfabetice în urma inventarierii şi cotării (consemnarea numărului de inventar a fascicolelor pentru anii de colecţie solicitaţi, a schimbărilor bibliografice)					titlu	1200	20
48.	Întocmirea fişei topografice					fişă	60	1
49.	Organizarea catalogului topografic al periodicelor		*a.* gruparea fişelor în vederea intercalării			fişă	30	0,5
			b. intercalarea fişei în catalog			fişă	150	2,5
50.	Crearea bazei de date a BMMS:	*a.* introducerea datelor în formatul de înregistrare:	1) carte curentă:	-	limba română	titlu	600	10
				-	limbă străină	titlu	720	12
			2) carte veche:	-	limba română	titlu	720	12
				-	limbă străină	titlu	780	13
		b. modificarea datelor cuprinse în formatul de înregistrare				titlu	300	5
		c. verificarea informaţiilor introduse în calculator				titlu	300	5
		d. regăsirea selectivă a informaţiilor de către prelucrător				titlu	300	5
51.	Organizarea la raft pe formate (intercalarea şi reintroducerea publicaţiilor la raft)					exemplar	180	3
52.	Prelucrarea stocului de carte repartizat depozitului Sălii de lectură:		*a.* ştampilare, lipire etichetă şi buzunar, consemnarea cotei pe etichetă			exemplar	240	4
			b. redactarea fişei topografie şi a fişei cărţii			fişă	120	2
53.	Întreţinerea şi conservarea documentelor					volum	60	1
54.	Pregătirea Sălii şi a depozitelor pentru ziua de lucru					zilnic	600	10
55.	Asigurarea bunei desfăşurări a deservirii utilizatorilor:		*a.* servirea publicaţiilor (depozit amplasat la alt nivel)			exemplar	1200	20
			b. verificarea stării fizice a colecţiilor la înmânarea către cititor şi la restituire			volum	60	1
			c. informări orale			utilizator	300	5
			d. verificarea exactităţii dastelor înscrise în buletinul de cerere			buletin	60	1
56.	Organizarea catalogului topografic					fişă	180	3
57.	Statistica activităţii:		*a.* zilnică			zilnic	900	15
			b. lunară			situaţie statistică	1800	30
			c. trimestrială			situaţie statistică	900	15
58.	Selectarea publicaţiilor:		*a.* pentru predarea la legătorie, restaurare...			volum	180	3
			b. pentru casare			volum	180	3
			c. pentru transfer, donaţie			volum	300	5
59.	Depistarea în colecţiile Sălii de lectură a publicaţiilor cu valoare de patrimoniu					exemplar	330	5,5
60.	Redactarea pe calculator a unor materiale necesare serviciului					pagina	1500	25
61.	Documentarea personală în vederea informării curente asupra stadiul domeniului cunoaşterii pentru care este specializat bibliotecarul					3 zile/lună		

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

- SERVICIUL DE CERCETARE INFORMARE BIBLIOGRAFICĂ, SCHIMB DE PUBLICAŢII

Nr. crt.	Denumirea activităţii			Unitatea de măsură	Timpul	
					Secunde	Minute
1.	Redactarea fişei de evidenţă a serialelor			titlu	360	6
2.	Consemnarea pe fişa de evidenţă a noilor intrări ale publicaţiilor seriale			titlu	30	0,5
3.	Completarea confirmărilor de primire a publicaţillor şi a borderourilor însoţitoare			exemplar	120	2
4.	Înscrierea intrărilor şi ieşirilor de publicaţii pentru schimb în RMF			exemplar	390	6,5
5.	Totalizarea stocului şi soldului în RMF			stoc	420	7
6.	Întocmirea formelor pentru obţinerea aprobării de expediere în străinătate a publicaţiilor			exemplar	480	8
7.	*Predarea după borderou la poştă a publicaţiilor de schimb			deplasare din unitate		
8.	Consultarea materialelor de referinţă în vederea stabilirii descrierii corecte:	♦ pentru publicaţii curente		titlu	600	10
		♦ pentru publicaţii de patrimoniu		titlu	1800	30
9.	Descrierea principală a publicaţiilor în limba română			titlu	600	10
10.	Descrierea publicaţiilor cu transliterare în caractere latine			titlu	1000	16
11.	Clasificarea zecimală a fişelor, consultarea tabelelor cu indici			fişă	360	6
12.	Verificarea clasificării fişei			fişă	180	3
13.	Redactarea fişelor analitice			fişă	600	10
14.	Selectarea informaţiilor pentru redactarea fişelor analitice necesare bibliografiilor şi recenziilor			pagină	60	1
15.	Gruparea fişelor în vederea intercalării			fişă	30	0,5
16.	Introducerea datelor în formatul de înregistrare / soft nerelaţional			înregistrare	600	10
17.	Introducerea datelor în formatul de înregistrare / soft relaţional			înregistrare	420	7
18.	Regăsirea selectivă a informaţiei de către prelucrător / fişiere tradiţionale			informaţie	300	5
19.	Regăsirea selectivă a informaţiei de către prelucrător /fişiere automate /soft nerelaţional			informaţie	180	3
20.	Verificarea informaţiilor introduse în baza de date			înregistrare	180	3
21.	Modificări în bazele de date / soft nerelaţional			înregistrare	300	5
22.	Introducere documente pe calculator:		♦ în limba română	pagina (4000 caractere)	2400	40
			♦ în limbi străine		3600	60
23.	Corectură documente introduse pe calculator:	♦ în limba română:	♦ corectura1	pagina (4000 caractere)	1200	20
			♦ corectura 2		900	15
			♦ corectura3		300	5
		♦ în limbi străine:	♦ corectura1	pagina (4000 caractere)	1500	25
			♦ corectura 2		1200	20
			♦ corectura3		600	10
24.	Tehnoredactare documente			pagina (4000 caractere)	1200	20
25.	Prelucrare imagini pe calculator			imagine	1200	20

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

26.	Tipărire la imprimantă		pagină	60	1
27.	Documentarea personală în vederea realizării lucrării bibliografice		lucrare	24 h.	
28.	Determinarea câmpului de investigaţie şi stabilirea surselor		lucare	80 h.	
29.	Investigaţia bibliografică, selecţia şi marcarea:	♦ în cataloage	fişă	60	1
		♦ în doc. primare în lb. română	pagină	180	2
		♦ în doc. primare în limbi lb. străine	pagină	600	10
		♦ în doc. secundare	pagină	300	5
30.	Întocmirea listei publicaţiilor reţinute în vederea prelucrării bibliografice		titlu	300	5
31.	Citirea textului în vederea prelucrării bibliografice lb. română		10 pagini	2 h.	
32.	Citirea textului în vederea prelucrării bibliografice lb. străine		7 pagini	2,5 h.	
33.	Descrierea bibliografică în lb. română		fişă	180	3
34.	Descrierea bibliografică în limbi străine:	♦ fără trasliterare	fişă	360	6
		♦ cu transliterare în caractere latine	fişă	480	8
		♦ cu traducerea titlului	fişă	900	15
35.	Descrierea cărţilor vechi fără elemente de dificultate		fişă	1200	20
36.	Consultaţii de lucru în vederea elaborării de lucrări tematice pentru o bibliografie simplă		bibliografie	3600	60
37.	Consultaţii de lucru în vederea elaborării de lucrări tematice pentru o bibliografie amplă		bibliografie	10800	3 h.
38.	Redactarea adnotării sau a fişei cu descriptori în lb. română		titlu	1800	30
39.	Stabilirea descriptorilor		descriptor	420	7
40.	Redactarea referatului		pagină	5400	90
41.	Redactarea sintezei documentare		pagină	10800	3 h.
42.	Structurarea sumarului lucrării (dificultate medie)		lucrare	24 h.	
43.	Structurarea sumarului lucrării (dificultate mare)		lucrare	80 h.	
44.	Stilizarea:	♦ adnotării	adnotare	900	15
		♦ referatului	pagină	1800	30
		♦ traducerii	pagină	600	10
45.	Centralizarea şi încadrarea în capitole şi subcapitole a materialelor rezultate din prelucrarea bibliografică		fişă	240	4
46.	Redactarea fişelor cumulative a lucrărilor aceluiaşi autor în lucrări bibliografice, a recenziilor aceluiaşi titlu:	♦ 1-8 lucrări	fişă	900	15
		♦ peste 9 lucrări	fişă	1800	30
47.	Structurarea indicelui de descriptori		domeniu	50/80h.	
48.	Elaborarea indicilor alfabetici		poziţie	180	3
49.	Elaborarea indicilor de materii		poziţie	240	4
50.	Verificarea descriptorilor		descriptor	180	3
51.	Confruntarea descriptorilor cu indicele final		descriptor	180	3
52.	Trimiteri încrucişate		trimitere	300	5
53.	Redactarea studiului introductiv		pagina	6 h.	
54.	Redactarea notei redacţiei		pagina	4 h.	
55.	Controlul lucrărilor bibliografice ştiinţific şi bibliografic:	- mare dificultate	pagina	900	15
		- alte lucrări	pagina	600	10

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

56.	Traducerea în limba română fară stilizare:		- text de mare dificultate	pagina	5400	90
			- alte texte	pagina	3600	60
57.	Retroversiune:		♦ text de mare dificultate	pagina	7200	120
			- alte texte	pagina	5400	90
58.	Controlul şi stilizarea traducerii			pagina	1200	20
59.	Colaţionarea cercetării bibliografice, a sintezelor documentare, a traducerii:	♦ în limba română:	- corectura1 (şpalt)	pagina	1200	20
			- corectura 2	pagina	900	15
			- corectura3 (bun tipar)	pagina	300	5
			- transcrierea corecturilor în copii	pagina	120	2
		♦ în limbi străine:	- corectura1 (şpalt)	pagina	2400	40
			- corectura 2	pagina	900	15
			- corectura3 (bun tipar)	pagina	300	5
			- transcrierea corecturilor în copii	pagina	120	2
60.	Studiul colecţiilor	Materiale de referinţă		informaţie	300	5
		Autori	♦ informare bibliografică	lucrare	2 h.	
			♦ depistarea lucrării în cataloage	titlu	1 h.	
61.	Alcătuire dosare de presă / informaţii tematice		- selectare	lucrare	4 h./săptămână	
			- multiplicare			
			- alcătuire dosar			
62.	Intercalarea fişelor noi în fişierele de lucru			fişa	60	1
63.	Întreţinere (hardware şi software) a tehnicii informaţionale			sistem	2 h./săptămână	

- **COMPARTIMENT CATALOAGE**

a) Catalogul alfabetic

Nr. crt.	Denumirea activităţii		Unitatea de măsură	Timpul	
				Secunde	Minute
1.	Radierea cotelor greşite sau anulate şi a indicilor CZU modificaţi, înscrierea cotelor corecte pe fişa cărţii şi în catalog		fişă	240	4
2.	Consultarea catalogului pentru asigurarea consecvenţei descrierii bibliografice (vedete principale, secundare)		titlu	180	3
3.	Stabilirea vedetelor complementare:	♦ în limba română	vedetă	420	7
		♦ în limbi străine	vedetă	480	8
4.	Gruparea fişelor în vederea intercalării		fişă	30	0,5
5.	Intercalarea fişelor în catalog		fişă	150	2,5
6.	Completarea fişelor din catalog cu date privind diverse schimbări de descriere		fişă	300	5
7.	Controlul periodic al aşezării fişelor în catalog		fişă	60	1
8.	Realizarea fişelor divizionare pentru catalogul alfabetic		fişă	300	5
9.	Actualizarea catalogului (revizuire, reaşezare)		fişă	600	10
10.	Eliminarea din cataloage a fişelor publicaţiilor casate		fişă	300	5
11.	Îndrumarea cititorilor la cataloagele tradiţionale		cititor	300	5
12.	Regăsirea selectivă şi afişarea informaţiei în scopul satisfacerii cererilor beneficiarilor		titlu	600	10

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

13.	Controlul informaţiei introduse în calculator	titlu	300	5
14.	Modificări în datele cuprinse în formatul de înregistrare	titlu	300	5
15.	Regăsirea selectivă a informaţiei de către prelucrător	titlu	300	5
16.	Documentarea personală pentru informare curentă despre stadiul domeniului cunoaşterii pentru care este specializat bibliotecarul	3zile/lună		
17.	Investigaţia bibliografică, selecţia, marcarea fişelor în catalog, lucrări de referinţă	fişă	60	1
18.	Selectarea fişelor din BRM în vederea realizării unei bibliografii	fişă	300	5
19.	Copierea fişelor semnal	fişă	120	2
20.	Intercalarea fişelor semnal în fişierul de noutăţi	fişă	120	2
21.	Verificarea redactării descrierilor principale: ♦ în limba română	fişă	240	4
	♦ în limbi străine	fişă	360	6
22.	Gruparea fişelor pe silabe în cadrul literei în vederea intercalării în catalog	fişă	60	1

b) Catalogul sistematic

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Unitatea de măsură	Timpul	
			Secunde	Minute
1.	Radierea cotelor greşite sau anulate şi a indicilor CZU modificaţi, înscrierea cotelor corecte pe fişa cărţii şi unde este cazul în înregistrarea electronică	fişă	240	4
2.	Consultarea catalogului pentru asigurarea consecvenţei descrierii şi a clasificării	titlu	180	3
3.	Verificarea clasificării zecimale a documentelor	indice	180	3
4.	Gruparea fişelor pe clase CZU în vederea intercalării	fişă	30	0,5
5.	Gruparea fişelor în cadrul clasei în vederea intercalării în catalog	fişă	60	1
6.	Intercalarea fişelor în catalog	fişă	150	2,5
7.	Completarea fişelor din catalog cu date privind diverse schimbări de descriere sau clasificare	fişă	300	5
8.	Controlul periodic al aşezării fişelor în catalog	fişă	60	1
9.	Realizarea fişelor divizionare pentru catalogul sistematic	fişă	300	5
10.	Actualizarea catalogului (reclasificare, revizuire, reaşezare)	fişă	600	10
11.	Eliminarea din cataloage a fişelor publicaţiilor casate	fişă	300	5
12.	Elaborarea indexului alfabetic al catalogului sistematic: ♦ depistarea noţiunilor în catalogul sistematic	noţiune	300	5
	♦ confruntarea cu tabelele CZU şi cu lucrările de referinţă	noţiune	300	5
	♦ scrierea fişei	fişă	30	0,5
	♦ intercalarea fişei în indexul alfabetic	fişă	120	2
13.	Îndrumarea cititorilor la cataloagele tradiţionale	cititor	300	5
14.	Regăsirea selectivă şi afişarea informaţiei în scopul satisfacerii cererilor beneficiarilor	titlu	600	10
15.	Controlul informaţiei introduse în calculator	titlu	300	5
16.	Modificări în datele cuprinse în formatul de înregistrare	titlu	300	5
17.	Regăsirea selectivă a informaţiei de către prelucrător	titlu	300	5

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

18.	Documentarea personală în vederea lucrărilor bibliografice şi de informare documentară	lucrare	24 h.	
19.	Documentarea personală pentru informare curentă despre stadiul domeniului cunoaşterii pentru care este specializat bibliotecarul	3 zile / lună		
20.	Investigaţia bibliografică, selecţia, marcarea fişelor în catalog, lucrări de referinţă	fişă	60	1
21.	Selectarea fişelor din BRM în vederea realizării unei bibliografii	fişă	300	5
22.	Copierea fişelor semnal	fişă	120	2
23.	Intercalarea fişelor semnal în fişierul de noutăţi	fişă	120	2

- NORMAREA ACTIVITĂŢII SERVICIULUI COMUNICAREA COLECŢIILOR

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Unitatea de măsură	Timpul	
			Secunde	Minute
1.	Confruntarea cu catalogul alfabetic (topografic) al utilizatorilor.	utilizator	120	2
2.	Completarea fişei contract a utilizatorului.	fişă	300	5
3.	Completarea contractului de utilizare.	contract	300	5
4.	Completarea permisului de acces.	permis	180	3
5.	Completarea fişei de înscriere (topografică).	fişă	120	2
6.	Intercalarea fişelor de înscriere în catalog.	fişă	120	2
7.	Ordonarea cronologică a fişelor contract ale utilizatorilor.	fişă	60	1
8.	Efectuarea modificărilor intervenite în datele utilizatorilor cu ocazia reînscrierii la bibliotecă.	fişă	120	2
9.	Verificarea borderoului cu datele utilizatorului şi încasarea contravalorii permisului.	utilizator	180	3
10.	Confruntarea zilnică a borderoului cu suma încasată.	borderou	900	15
11.	Introducerea zilnică a utilizatorilor pe calculator	utilizator	300	5
12.	Îndrumarea utilizatorilor către sălile de împrumut, cataloage şi sala de lectură.	utilizator	120	2
13.	Urmărirea termenelor de restituire a unităţilor biblioteconomice şi întocmirea formelor de recuperare.	utilizator	300	5
14.	Pregătirea documentelor de înscriere (fişe contract, contract de utilizare, permis).	utilizator	120	2
15.	Restituirea unităţilor biblioteconomice împrumutate, verificarea integrităţii acestora, trecerea termenului şi prelungirea acestuia la cerere.	utilizator	120	2
16.	Predarea la casierie pe bază de borderou şi chitanţă a încasărilor zilnice.	zilnic	1800	30
17.	Statistica zilnică a activităţii.	zilnic	900	15
18.	Statistica lunară a activităţii.	lunar	1800	30
19.	Statistica trimestrială a activităţii pe serviciu.	trimestrial	3 ore	10800
20.	Statistica anuală centralizată a activităţii.	anual	4 ore	14400
21.	Pregătirea sălii pentru ziua de lucru.	zilnic	1 oră	3600
22.	Împrumutul u.b. către utlizator.	utilizator	180	3
23.	Verificarea integrităţii u.b. la înmânarea către utilizator.	u.b.	60	1
24.	Îndrumarea la cataloage, orientarea în sala cu acces liber.	utilizator	120	2
25.	Informări orale.	utilizator	120	2

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

26.	Intercalarea la raft a u.b.:	a) carte	exemplar	90	1,5
		b) documente audio vizuale	exemplar	90	1,5
27.	Completarea fişelor de carte.		fişă	60	1
28.	Organizrea cronologică a fişelor de carte.			1800	15
29.	Preluarea cu forme legale a u.b. repartizate de serviciul de achiziţii, verificarea exactităţii şi integrităţii acestora.		titlu	120	1
30.	Prelucrarea u.b. (cota, clasificarea zecimală, fişa topografică, fişa cărţii, ştampilarea, lipirea etichetei şi a buzunarului).		u.b.	600	10
31.	Întocmirea schemei practice şi a ghidului de orientare a utilizatorilor pentru sălile de împrumut cu acces liber la raft.		la cerere		
32.	Iniţierea şi organizarea fişierelor tematice şi analitice, redactarea fişelor pentru acestea.		fişe	600	10
33.	Analizarea cererilor de carte nerezolvate.		zilnic	600	10
34.	Selectarea publicaţiilor pentru predarea la legat.		u.b.	180	3
35.	Selectarea publicaţiilor uzate fizic şi moral pentru casare.		u.b.	180 300	3 5
36.	Ambalarea sumară pentru transport.		pachet	240	4
37.	Efectuarea descrierii şi clasificării documentelor audio-vizuale, multiplicarea fişelor de catalog, organizarea catalogului alfabetic şi sistematic şi a fişierului analitic de istorie şi critică muzicală.		fişă	600-1200	10–20
38.	Scăderea u.b. din registrele de evidenţă ale secţiei de muzică.		u.b.	60	1
39.	Asistarea utlizatorilor pentru programele LEX şi INTERNET.		utilizator iniţiat	600	10–60
			utilizator neiniţiat	1 h.	
40.	Evidenţa periodică nominală şi financiară a utilizatorilor programelor LEX şi INTERNET.		săptămânal	1800	30
41.	Evidenţa zilnică a activităţii cu publicul.		zilnic	300	5
42.	Organizarea de expoziţii.		nenormat		
43.	Organizarea de acţiuni cultural educative(legătura cu personalităţi şi instituţii)		nenormat		
44.	Întocmirea notei însoţitoare, cu indicaţii pentru fiecare volum dat la legat		volum	120	2
45.	Organizarea şi desfăşurarea seratelor muzicale (recitaluri instrumentale, curs de istoria muzicii universale).		lunar	1-2 h.	
46.	Redactarea de materiale de propagandă vizuală (text simplu) scrierea de invitaţii, afişe, anunţuri.		text	1800 -3600	30–60
47.	Perfecţionarea profesională.		nenormat		

- **BIBLIOTECI FILIALE**

A. PRELUAREA STOCULUI, PRELUCRARE, EVIDENŢĂ ŞI INTRODUCERE ÎN CIRCUITUL PUBLIC

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Unitatea de măsură	Timpul	
			Secunde	Minute
1.	Preluarea comenzii. Recepţie cantitativă	exemplar	15	0,25
2.	Ambalarea sumară pentru transport	colet	240	4

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

3.	Desfacerea coletelor	colet	60	1
4.	Verificarea integrităţii publicaţiilor	exemplar	60	1
5.	Confruntarea publicaţiilor cu actele însoţitoare	exemplar	60	1
6.	Ştampilarea documentelor, aplicarea fişei de restituire şi a bulinei papetare pentru cotă	exemplar	120	2
7.	Întocmirea fişei cărţii	exemplar	120	2
8.	Înscrierea publicaţiilor în RI	exemplar	300	5
9.	Consemnarea nr. de inventar şi a cotei pe: publicaţii, fişe de catalog, acte însoţitoare	exemplar	180	3
10.	Întocmirea fişei topo (manuscris – descriere simplă)	exemplar	60	1
11.	Întocmirea fişei "fişier noutăţi" (manuscris – descriere simplă)	exemplar	180	3
12.	Evidenţierea stocurilor în RMF	poziţia / stoc	360	6
13.	Ordonarea pe domenii a publicaţiilor	exemplar	60	1
14.	Introducerea publicaţiilor la raft	exemplar	60	1
15.	Intercalarea fişei / topo şi a fişelor în fişierul noutăţi	ex. fişă x2	60	1
16.	Confirmarea de primire a publicaţiilor	stoc / cd	300	5

B. ELIMINAREA PUBLICAŢIILOR - EVIDENŢA ELIMINĂRII

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Unitatea de măsură	Timpul	
			Secunde	Minute
1.	Selecţia publicaţiilor – uzură fizică	volum	120	2
2.	Selecţia publicaţiilor – uzură morală	titlu	300	5
3.	Listarea publicaţiilor eliminate	exemplar	60	1
4.	Întocmirea adresei pentru casare	stoc	300	5
5.	Operarea scăderilor de publicaţii în RI	exemplar	120	2
6.	Operarea scăderilor în catalogul topografic	fişă	60	1
7.	Operarea scăderilor în catalogul alfabetic	fişă	120	2
8.	Operarea ieşirilor de partide în RMF	partidă	240	4
9.	Documentaţie cărţi plătite pe chitanţier	–	–	–

C. ACTIVITATEA DE RELAŢII CU PUBLICUL

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Unitatea de măsură	Timpul	
			Secunde	Minute
1.	Pregătirea sălii pentru ziua de lucru		600	10
2.	Confruntarea cu catalogul utilizatorilor înscrişi la bibliotecă	utilizator	60	1
3.	Completarea fişei de înscriere la bibliotecă şi taxare	fişă/utilizat	300	5
4.	Eliberarea permisului de acces	permis	120	2
5.	Înregistrarea în borderoul de taxare / semnătură utilizator	poziţie	60	1
6.	Intercalarea (şi scoaterea) fişelor de înscriere	fişă	60	1
7.	Verificarea corectitudinii datelor în fişa de înscriere	fişă	120	2
8.	Efectuarea modificărilor intervenite în datele cititorilor pe fişa de înscriere la bibliotecă	fişă	120	2
9.	Îndrumarea la cataloage, orientarea la sala cu acces liber	utilizator	240	4
10.	Informări orale (complexe)	utilizator	300	5

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

11.	Verificarea integrităţii publicaţiilor la înmînarea către cititor şi la restituire	exemplar	60	1
12.	Completarea fişei documentului la împrumut	fişă	15	0,25
13.	Completarea fişei de lectură şi servirea la sala de lectură	fişă	240	4
14.	Consemnarea restituirii publicaţiilor în fişa de lectură	exemplar	60	1
15.	Intercalarea la raft a publicaţiilor	exemplar	60	1
16.	Verificarea periodică a respectării termenelor de restituire	titlu	30	0,5
17.	Întocmirea listelor de restanţieri	titlu	60	1
18.	Calcularea taxei de întîrziere la restituire Completarea chitanţei (tabel)	utilizator	240	4

D. ACTUALIZAREA BAZELOR DE DATE ALE FILIALELOR INFORMATIZATE ŞI CONSULTAREA BAZELOR DE DATE PE CALCULATOR, CD-ROM, INTERNET ETC.

Nr. crt.	Denumirea activităţii		Unitatea de măsură	Timpul	
				Secunde	Minute
1.	Introducerea datelor în formatul de înregistrare		înregistrare	600	10
2.	Modificări, corecturi în bazele de date		înregistrare	180	3
3.	Verificarea informaţiilor introduse în baza de date		înregistrare	180	3
4.	Regăsirea selectivă a informaţiei în bazele de date		informaţie	180	3
5.	Asistarea utlizatorilor pentru programul LEX şi INTERNET.		utilizator iniţiat	600	10
			utilizator neiniţiat	1800	30
6.	Evidenţa periodică nominală şi financiară a utilizatorilor programului LEX şi INTERNET.		săptămânal	1800	30
5.	Introducere documente	♦ în limba română	pagina	2400	40
		♦ în limbi străine		3600	60
6.	Corectură documente:	♦ în limba română: ♦ corectura 1	pagina	1200	20
		♦ corectura 2		900	15
		♦ corectura 3		300	5
7.	Corectură documente:	♦ în limbi străine: ♦ corectura 1	pagina	1500	25
		♦ corectura 2		1200	20
		♦ corectura 3		600	10
8.	Verificarea textului introdus pe calculator	♦ în limba română	pagina	600	10
		♦ în limbi străine		900	15
9.	Întreţinere tehnică informaţională		săptămânal	2 h.	

E. PROPAGANDA COLECŢIILOR, SERVICIILOR ŞI INSTRUMENTELOR DE INFORMARE; ACŢIUNI CULTURAL EDUCATIVE; ALTE ACTIVITĂŢI DE BIBLIOTECĂ

Nr. crt.	Denumirea activităţii		Unitatea de măsură	Timpul	
				Secunde	Minute
1.	Organizarea de expoziţii:	♦ noutăţi	volum	180	3
		♦ tematice	volum	240	4
2.	Redactarea de materiale de propagandă vizuală	♦ text simplu	text	1800	30
		♦ text amplu	text	7200	120

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

3.	Organizarea de acţiuni cultural – educative (legătura cu personalităţi şi instituţii, scrierea invitaţiilor, afişelor, anunţurilor etc.)	nenormat		
4.	Organizarea şi desfăşurarea programului estival "Cultură şi cartier"	nenormat		
5.	Prelegeri săptămînale de iniţiere în tainele bibliotecii şi ale instrumentelor de informare	nenormat		
6.	Statistici de bibliotecă: completarea R.E. zilnică		600	10
7.	Statistică lunară		300	5
8.	Statistică trimestrială		1800	30
9.	Statistici, situaţii ocazionale	nenormat		
10.	Referate de necesitate	nenormat		
11.	Completare formulare tip	nenormat		
12.	Planificare lunară	nenormat		
13.	Dare de seamă anuală	nenormat		
14.	Perfecţionare profesională individuală	nenormat		
15.	Verificarea gestiunii	exemplar	120	2
16.	Desprăfuirea publicaţiilor	volum	30	0,5
17.	Întreţinerea ambientului de bibliotecă	nenormat		

- **BIROUL INFORMATIC**

Nr. crt.	Denumirea activităţii			Unitatea de măsură	Timpul	
					Secunde	Minute
1.	Introducerea datelor în formatul de înregistrare:	♦ program software nerelaţional		înregistrare	600	10
		♦ program software relaţional			420	7
2.	Modificări, corecturi în bazele de date:	♦ program software nerelaţional		înregistrare	300	5
		♦ program software relaţional		înregistrare	180	3
3.	Verificarea informaţiilor introduse în baza de date			înregistrare	180	3
4.	Regăsirea selectivă a informaţiei în bazele de date			informaţie	180	3
5.	Introducere documente:	♦ în limba română		pagina	2400	40
		♦ în limbi străine			3600	60
6.	Prelucrare imagini			Imagine	1200	20
7.	Tehnoredactare documente			Pagina	1200	20
8.	Corectură documente:	♦ în limba română:	♦ corectura 1	pagina	1200	20
			♦ corectura 2	pagina	900	15
			♦ corectura 3	pagina	300	5
9.	Corectură documente:	♦ în limbi străine:	♦ corectura 1	pagina	1500	25
			♦ corectura 2	pagina	1200	20
			♦ corectura 3	pagina	600	10
10.	Verificarea textului introdus pe calculator:	♦ în limba română:		pagina	600	10
		♦ în limbi străine:			900	15
11.	Tipărire la imprimantă			pagină	60	1
12.	Comenzi de operare cu calculatorul în cadrul reţelei			zilnic	300	5
13.	Întreţinere (hardware şi software) tehnică informaţională			săptămânal	2 h.	

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Calendarul evenimentelor culturale
- ianuarie 1999 -

♦ ianuarie 1954. 45 de ani de la apariţia, la Cluj, a revistei "Steaua", editată de Uniunea Scriitorilor, continuatoarea "Almanahului literar", apărut în decembrie 1949

♦ 1 ianuarie. **Ziua Mondială a Păcii** (proclamată de Vatican în 1982)

♦ 1 ianuarie 1809. 190 de ani de la naşterea mitropolitului **Andrei Şaguna** (1.01.1809 - 1873)

♦ 1 ianuarie 1889. 110 de ani de la apariţia, în revista "Convorbiri literare", a nuvelei **O făclie de Paşte** de I.L. Caragiale

♦ 1 ianuarie 1894. 105 de ani de la apariţia, la Bucureşti, a revistei bilunare "Vatra", apărută până în august 1896

♦ 1 ianuarie 1899. 100 de ani de la naşterea graficianului **Iosif Ross** (1.01.1899 - 1976)

♦ 1 ianuarie 1904. 95 de ani de la apariţia, la Cernăuţi şi Suceava, a revistei "Junimea literară", sub conducerea lui Ion Nistor

♦ 1 ianuarie 1919. 80 de ani de la apariţia, la Bârlad, a revistei literare bilunare "Florile dalbe"

♦ 1 ianuarie 1934. 65 de ani de la apariţia, la Craiova, a revistei "Poezia"

♦ 1ianuarie 1934. 65 de ani de la moartea scriitorului german **Jacob Wassermann** (10.03.1873 - 1.01.1934)

♦ 1 ianuarie 1939. 60 de ani de la naşterea poetului **Emil Brumaru**

♦ 1 ianuarie 1939. 60 de ani de la apariţia, la Iaşi, a revistei "Jurnalul literar"

♦ 1 ianuarie 1939. 60 de ani de la naşterea pictorului **Gheorghe Staicu**

♦ 1 ianuarie 1944. 55 de ani de la naşterea criticului literar **Mircea Muthu**

♦ 1 ianuarie 1949. 50 de ani de la înfiinţarea **Filarmonicii de stat din Sibiu**

♦ 3 ianuarie 1894. 105 de ani de la naşterea scriitoarei **Sarina Cassvan** (3.01.1894 - 8.01.1978)

♦ 4 ianuarie 1894. 105 de ani de la naşterea publicistului şi scriitorului **Ion Dongorozi** (4.01.1894 - 19.05.1975)

♦ 4 ianuarie 1899. 100 de ani de la naşterea filologului **Emil Petrovici** (4.01.1899 - 7.10.1968)

♦ 4 ianuarie 1954. 45 de ani de la moartea poetei **Elenei Farago** (29.03.1878 - 4.01.1954)

♦ 5 ianuarie 1859. 140 de ani de la **alegerea**, de către Adunarea Electivă a Moldovei, **ca domn a lui Alexandru Ioan Cuza**

♦ 5 ianuarie 1889. 110 de ani de la naşterea compozitorului **Ioan D. Chirescu** (5.01.1889 - 25.03.1980)

♦ 5 ianuarie 1909. 90 de ani de la naşterea **Ilenei, Principesă a României**, cu numele monahal Maica Alexandra, fiică a Regelui Ferdinand şi a Reginei Maria

♦ 5 ianuarie 1909. 90 de ani de la naşterea poetului **Bazil Gruia**

♦ 5 ianuarie 1924. 75 de ani de la apariţia, la Bucureşti, a revistei "Săptămâna muncii intelectuale şi artistice"

♦ 5 ianuarie 1949. 50 de ani de la naşterea poetului **Leo Butnaru**

♦ 6 ianuarie 1834. 165 de ani de la naşterea poetului **Alexandru Sihleanu** (6.01.1834 - 14.03.1857)

♦ 6 ianuarie 1849. 150 de ani de la naşterea poetului şi revoluţionarului bulgar **Hristo Botev** (6.01.1849 - 1.06.1876)

♦ 7 ianuarie 1944. 55 de ani de la moartea geografului şi scriitorului **Theodor Ion Simionescu** (10.07.1873 - 7.01.1944)

♦ 8 ianuarie 1324. 675 de ani de la moartea celebrului călător veneţian **Marco Polo** (1254 - 8.01.1324)

♦ 8 ianuarie 1824. 175 de ani de la naşterea scriitorului englez **William Wilkie Collins** (8.01.1824 - 23.09.1889)

♦ 8 ianuarie 1939. 60 de ani de la moartea dramaturgului **Caton Theodorian** (14.05.1877 - 8.01.1939)

♦ 9 ianuarie 1844. 155 de ani de la apariţia, la Iaşi, a revistei săptămânale "Propăşirea sau Foaie ştiinţifică şi literară", în care Nicolae Bălcescu va publica studiul **Puterea armată la români**

♦ 9 ianuarie 1934. 65 de ani de la naşterea criticului şi istoricului literar **Mircea Tomuş**

♦ 9 ianuarie 1954. 45 de ani de la inaugurarea **Teatrului de Operă şi Balet (Opera Română) din Bucureşti**

♦ 10 ianuarie 1799. 200 de ani de la naşterea pedagogului iluminist **Petrache Poenaru**, inginer, matematician, inventatorul stiloului (10.01.1799 - 2.10.1875)

♦ 10 ianuarie 1869. 130 de ani de la naşterea gazetarului şi memorialistului **Valeriu Braniţte** (10.01.1869 - 1.01.1928)

♦ 10 ianuarie 1894. 105 de ani de la apariţia, la Sibiu, a revistei "Rândunica"

♦ 10 ianuarie 1939. 60 de ani de la moartea sopranei **Haricleea Darclée** (10.06.1860 - 10.01.1939)

♦ 11 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea scriitorului **Ştefan Bitan**

♦ 11 ianuarie 1954. 45 de ani de la moartea compozitorului austriac **Oscar Straus** (6.03.1870 - 11.01.1954)

♦ 12 ianuarie 1909. 90 de ani de la naşterea poetului **József Méliusz**

♦ 12 ianuarie 1914. 85 de ani de la naşterea criticului literar **Traian Şelmaru**

♦ 12 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea pictorului **Pal Nagy**

♦ 14 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea graficianului **Benedict Gănescu**

♦ 14 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea sculptorului **Gheorghe Rădulescu-Gir**

♦ 14 ianuarie 1969. 30 de ani de la moartea actorului **Adrian Marţian-Pop** (8.06.1897 - 14.01.1969)

♦ 15 ianuarie 1834. 165 de ani de la deschiderea, la

https://biblioteca-digitala.ro/ http://bibmet.ro

Bucureşti, a **Şcolii de muzică vocală**

♦ 15 ianuarie 1894. 105 de ani de la apariţia, la Bucureşti, a revistei lunare "Ateneul român"

♦ 15 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea omului politic american **Martin Luther King jr.**, laureat al Premiului Nobel pentru Pace pe anul 1964 (15.01.1929 - 4.06.1968)

♦ 15 ianuarie 1974. 25 de ani de la moartea poetului **Ovidiu Caledoniu** (22.03.1914 - 15.01.1974)

♦ 16 ianuarie 1599. 400 de ani de la moartea poetului englez **Edmund Spenser** (1552 - 16.01.1599)

♦ 16 ianuarie 1749. 250 de ani de la naşterea scriitorului italian **Vittorio Alfieri** (16.01.1749 - 8.10.1803)

♦ 16 ianuarie 1924. 75 de ani de la naşterea compozitorului **Dragoş Alexandrescu**

♦ 17 ianuarie 1829. 170 de ani de la naşterea poetului **Anton Naum** (17.01.1829 - 27.08.1917)

♦ 17 ianuarie 1869. 130 de ani de la moartea compozitorului rus **Alexandr S. Dargomâjski** (14.02.1813 - 17.01.1869)

♦ 17 ianuarie 1924. 75 de ani de la naşterea prozatorului **Radu Theodoru**

♦ 17 ianuarie 1949. 50 de ani de la naşterea scriitorului **Mihailo Nebeleac**

♦ 18 ianuarie 1844. 155 de ani de la premiera piesei **Iorgu de la Sadagura**, comedie de **Vasile Alecsandri**

♦ 18 ianuarie 1879. 120 de ani de la premiera, la Teatrul Naţional din Bucureşti, a piesei **O noapte furtunoasă sau Nr. 9** de **I. L. Caragiale**

♦ 19 ianuarie 1629. 370 de ani de la moartea cărturarului şi imnografului **Anastasie Crimca** (1550 - 19.01.1629)

♦ 19 ianuarie 1809. 190 de ani de la naşterea scriitorului american **Edgar Allan Poe** (19.01.1809 - 7.10.1849)

♦ 19 ianuarie 1914. 85 de ani de la naşterea pictorului **Ştefan Barabaş**

♦ 20 ianuarie 1819. 180 de ani de la naşterea compozitorului şi dirijorului francez de origine germană **Jacques Offenbach** (20.01.1819 - 5.10.1880)

♦ 20 ianuarie 1914. 85 de ani de la moartea istoricului şi folcloristului **Athanasie M. Marienescu** (20.03.1830 - 20.01.1914)

♦ 21 ianuarie 1909. 90 de ani de la naşterea poetului **Ion Bălan** (21.01.1909 - 24.12.1979)

♦ 21 ianuarie 1919. 80 de ani de la naşterea scriitorului **László Lörinczi**

♦ 22 ianuarie 1729. 270 de ani de la naşterea scriitorului şi filosofului iluminist german **Gotthold Ephraim Lessing** (22.01.1729 - 15.02.1781)

♦ 22 ianuarie 1849. 150 de ani de la naşterea scriitorului suedez **August Strindberg** (14.05.1912 - 22.01.1849)

♦ 22 ianuarie 1939. 60 de ani de la naşterea actorului şi regizorului **Timotei Ursu**

♦ 23 ianuarie 1549. 450 de ani de la moartea umanistului sas din Transilvania **Johannes Honterus** (1498 - 23.01.1549)

♦ 23 ianuarie 1744. 255 de ani de la moartea filosofului italian **Giovanni Battista Vico** (23.06.1668 - 23.01.1744)

♦ 23 ianuarie 1944. 55 de ani de la moartea pictorului norvegian **Edvard Munch** (12.12.1863 - 23.01.1944)

♦ 23 ianuarie 1959. 40 de ani de la premiera, la Bucureşti, a piesei **Cuza Vodă** de **Mircea Ştefănescu**

♦ 23 ianuarie 1984. 15 de ani de la moartea istoricului literar **Ion Apostol Popescu** (6.03.1920 - 23.01.1984)

♦ 23 ianuarie 1989. 10 de ani de la moartea pictorului **Salvador Dali** (11.05.1904 - 23.01.1989)

♦ 24 ianuarie 1859. 140 de ani de la **Unirea Principatelor Române**

♦ 24 ianuarie 1889. 110 de ani de la naşterea lui **Victor Eftimiu** (24.01.1889 - 27.11.1972)

♦ 24 ianuarie 1919. 80 de ani de la naşterea poetului **Nicolae Nasta**

♦ 24 ianuarie 1924. 75 de ani de la naşterea pictoriţei **Silvia Cambir**

♦ 24 ianuarie 1959. 40 de ani de la redeschiderea **Muzeului de Istorie a Municipiului Bucureşti**

♦ 24 ianuarie 1959. 40 de ani de la reprezentarea, la Teatrul Naţional din Iaşi şi la Teatrul Tineretului din Bucureşti, cu prilejul sărbătoririi centenarului Unirii, a piesei **Povestea Unirii** de **Tudor Şoimaru**

♦ 25 ianuarie 1874. 125 de ani de la naşterea scriitorului englez **William Somerset Maugham** (25.01.1874 - 1965)

♦ 25 ianuarie 1934. 65 de ani de la naşterea pictorului şi scriitorului **Val Gheorghiu**

♦ 26 ianuarie 1679. 320 de ani de la moartea cronicarului sas **Georg Kraus** (17.09.1607 - 26.01.1679)

♦ 26 ianuarie 1824. 175 de ani de la moartea pictorului francez **Theodore Gericault** (1791 - 26.01.1824)

♦ 26 ianuarie 1924. 75 de ani de la naşterea pictorului **Petre Dumitrescu jr.**

♦ 27 ianuarie 1909. 90 de ani de la naşterea poetului **Petre Pascu** (27.01.1909 - 18.03.1994)

♦ 27 ianuarie 1919. 80 de ani de la moartea poetului maghiar **Ady Endre** (22.11.1877 - 27.01.1919)

♦ 28 ianuarie 1889. 110 de ani de la naşterea scriitoarei **Martha Bibescu** (28.01.1889 - 28.11.1973)

♦ 29 ianuarie 1854. 145 de ani de la naşterea editorului **Nicolae Ciurcu** (29.01.1854 - 22.01.1922)

♦ 29 ianuarie 1899. 100 de ani de la moartea pictorului francez de origine engleză **Alfred Sisley** (1839 - 29.01.1899)

♦ 29 ianuarie 1924. 75 de ani de la moartea poetului **Ion Pavelescu** (1889 - 29.01.1924)

♦ 29 ianuarie 1939. 60 de ani de la naşterea istoricului literar **Mircea Popa**

♦ 30 ianuarie 1934. 65 de ani de la naşterea scriitorului **Hans Liebhard**

♦ 30 ianuarie 1944. 55 de ani de la inaugurarea **Muzeului de Istorie şi Arheologie** din Târgovişte

♦ 31 ianuarie 1929. 70 de ani de la naşterea prozatorului **Constantin Mateescu**

NOTĂ: Rubrică realizată de colectivul *Serviciului Bibliografic* al Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" – Bucureşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Contents

Mihai Eminescu – Studies about the Romanian Situation..... 2

Dan Berindei – "Long Live Our Lord Cuza" 2

Ion Horea – Eminescu..... 4

Ion Rotaru – Eminescu Today..... 4

Constanţa Bărboi – Why to talk about Mihai Eminescu..... 6

Paul Cernovodeanu – Foreign Travellers in Bucharest in the Time of Phanariots..... 8

Ana Maria Orăşanu – Old Bucharest Buildings: The Colţea Tower..... 10

Şerban C. Andronescu – In Memory of John Chadwick 12

* * * – Librarianship Projects..... 14

Štefan Unatinský – The Slovak Poetry of the 19th Century..... 17

Petre Ghelmez - A Handful of Dust..... 19

Eminescu about..... 19

Teofil Bălaj – The Album of Magdalena Rădulescu (II)..... 20

Rodica Neşu – Emphasizing the Articles Issued in the Press Relating to the "Mihail Sadoveanu" Metropolitan Library in 1998 22

* * * – The Encyclopedia "The Moment 2000"..... 23

* * * – "Gracious Light" – The Review of Romanian Spirituality and Culture..... 24

* * * – The Norms of Specific Librarianship Activities in the "Mihail Sadoveanu" Metropolitan Library..... 25

The Calendar of Cultural Events – January 1999 38

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

Bucureşti, str. Take Ionescu nr. 4,
sector 1, cod poştal 79711
Tel/Fax: 211.36.25
E-mail: **abidob1@fx.ro**

Director: Florin ROTARU
Director artistic: Mircea DUMITRESCU
Redactor şef: Ion HOREA
Secretar general de redacţie: Teofil BĂLAJ
Secretar de redacţie: Iulia MACARIE
Culegere text: Irina BĂLAN
Tehnoredactare computerizată: Elisabeta BENYI

CUPON

ABONAMENT LA
„BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR"

Numele.....
Prenumele.....
Adresa.....
Cod..... Telefon.....

Solicit abonarea la revista **„Biblioteca Bucureştilor"** pe o perioadă de .....luni.
Adresa: Bucureşti, Str. Take Ionescu nr. 4, sector 1, cod poştal 79711.
Anexez chitanţa de plată a sumei de ..... lei în contul dvs. nr. 25.110.24.00.88.642.00.08. Bank - Coop. SMB. filiala Piaţa Romană, sau în valută: cont nr. 25.110.24.00.88. - 84.00.011 pentru $.

ÎN ATENŢIA CITITORILOR DIN ŢARĂ ŞI STRĂINĂTATE

ANUNŢ FOARTE IMPORTANT

Asociaţia noastră ABIDOB şi Biblioteca Municipală Bucureşti sunt singurele reprezentante din România, în calitate de membre, în asociaţiile INTAMEL şi EBLIDA începând cu anul 1998. Astfel, revista noastră este unica publicaţie care vă oferă ultimele noutăţi din Comunitatea internaţională a bibliotecilor.

Administraţia noastră face, prin plata directă sau prin mandat poştal, abonamente la revista lunară **„BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR".**

Costul unui număr este de 15.000 lei. Cheltuielile de expediere sunt suportate de abonat la primirea publicaţiei. Pentru străinătate: America de Nord, America de Sud, Africa, Asia, Australia, Europa, Asia Mică (Israel, Ţările Arabe) — 8 $ per exemplar

TIPĂRIT LA TIPOGRAFIA "SEMNE"

Redacţia revistei "BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR" respectă opţiunile autorilor cu privire la normele ortografice.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Portret de R. Bergh

AUGUST STRINDBERG

1849 – 1912

150 de ani de la naştere

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

MARTHA BIBESCU

1889 – 1973

110 de ani de la naştere

"Să salvez de la moarte într-un chip doar aluziv şi în măsura mijloacelor mele, încredinţînd altora şi apoi altora amintirea unor fiinţe dragi şi muritoare, aceasta s-a părut dintotdeauna sensul veritabil şi ţelul oricărei literaturi."

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro